VAPAUS
Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917
Canadan suomalaisten työväenlehti
Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 182 Elm Street West, Sudbury, Ontario
No. 93 — Vol LIV vuosikerta Sudbury, Ont. Torstai, marrask. 19 p. — Thursday, Nov. 19, 1970

Maailmanlaajuisesti apua Pakistaniin

Ihmismenetykset vieläkin tuntemattomia – pelastuneita uhkaa nälkään nääntyminen ja tautien leveneminen

Geneve. — Kukaan ei tiedä vielä kuinka paljon ihmisiä kuoli viikon vaihteessa Itä-Pakistanissa riehuneen pyörremyrskyn ja sen nostattamien hyökyaaltojen johdosta. Keskiviikkona sanottiin varmasti tiedettävän että 53,000 ihmistä on kuollut. Samalla ilmaistiin epävirallisia arvailuja että kuolleitten määrä voi lopulta nousta puoleen miljoonaan. Myöhemmin illalla puhuttiin jo siitä, että kuolleita saattaa olla miljoona.

Kansainvälinen Punainen risti tiedoitti lisäksi, että ainakin 2,500,000 ihmistä on myrskyn aiheuttamien vahinkojen johdosta kodittomana ja asunnottomana, että suuri osa heistä on maan muista osista eristettynä, ja että näitä myrskystä pelastuneita uhkaa nälkiintyminen ja kulkutaudit.

Tilannetta pahentaa vielä se, kun luonnonvoimien myllerryksessä kuolleita ihmisiä ja tuhansia eläimiä on ponnisteluista huolimatta edelleen hautaamatta, aiheuttaen siten tautien levenemisvaaran.

Karachi. — Itä-Pakistanin pääkaupunkiin on jo saapunut eri puolilta maailmaa lentokoneslastittain avustustarpeita, ruokaa ja lääkkeitä, luonnonvoimien myllerryksen johdosta hätätilaan joutuneille kansanjoukoille.

Pakistanin Time-lehti arveli keskiviikkoiltana, että onnettomuudessa kuolleitten ihmisten määrä voi nousta miljoonaan. Pakistanin maatalousministeri Mahmoud Haroon arvioi, että noin 75 prosenttia tuhoalueen väestöstä on farmareita ja kalastajia. Hän esitti tämän arvion Roomassa YK:n ruoka- ja maatalousjärjestön kokouksessa. Mainitun jä.rjestön 34 jäsentä käsittävä neuvosto esitti keskiviikkona toivomuslausunnon, että jäsenmaat tekisivät kaiken voitavansa pakistanilaisten avustamiseksi.

Onnettomuusalueen eri osista saatujen tietojen mukaan tuhansia ihmisruumiita on vielä hautaamatta. Eräällä rannikkosaarella on kuollut kaikki lapset. Tämän johdosta sikäläiset avustustyöläiset kehoittavat, että sinne lähetettäisiin vain aikuisten vaatteita.

Valkoisesta talosta tiedoitettiin keskiviikkona, että Yhdysvallat myöntää avusturahastoon $10 miljoonaa, ja että sen lisäksi lähetetään 6 sivillihelikopteria kuljettamaan avustustarpeita eristetyssä asemassa oleville henkilöille.

Neuvostoliiton johtava lehti Pravda tiedoitti, että eräs neuvostoliittolainen laiva on jo viemässä avustustarpeita Pakistaniin, ja että viranomaiset tutkivat lisäavustuksen lähettämisen mahdollisuuksia.

Kiina tiedoitti lähettävänsä hätätila-alueelle $1,200,000 avustusta — kolmanneksen siitä käteisrahana ja loppuosan ruokatavarana, lääkkeinä ja peitteinä.

Ottawasta ilmoitettiin keskiviikkona, että Canadan hallitus on luvannut Pakistanille $70,000 arvosta hätätila-avustusta.

Vatikaanista saadun tiedon mukaan paavi Paavali on antanut vetoomuksen avustuksen lähettämiseksi Pakistaniin.

Punaisen Ristin liiton edustajat ovat luvanneet $2,500,000 arvosta avustusta. Britannia tiedotti, että laivaston 13 hyökkäysalusta on jo viemässä tarvikkeita Pakistaniin.

Intia on luvannut $65,000 arvosta avustusta, Ruotsi $190,000 arvosta jne.

Yhtenä suurpulmana on viranomaisten selitysten mukaan se, miten saadaan avustustarpeita nopeasti hädänalaisessa ja kokonaan eristetyssä asemassa oleville onnettomuuden uhreille.

Pakistanilaisten arvioitten mukaan nälkiintymisen vaarassa on 500,000 ihmistä.

Parlamentin jäsen kuoli Quebecissa

Montreal. — Champlyn vaalipiiriä vuodesta 1962 edustanut liberaali, 52-vuotias Bernard Pilon kuoli tiistaina täällä sairaalassa sen jälkeen kun hän oli saanut sydänkohtauksen.

Alahuoneen edustus jakautuu nyt seuraavasti: liberaaleja 153, konservatiiveja 73, NDP:tä 23, creditistejä 13 ja yksi itsenäinen sekä jälleen yksi tyhjä paikka.

Pormestaria vartioidaan

Toronto. — Toronton poliisilaitos vahvisti tällä viikolla tiedot, että pormestari William Dennison on ollut poliisivartioinnin alaisena siitä lähtien kun hän oli saanut nimettömän kirjeen, missä häntä oli uhattu sen johdosta, "kun hän ei katso asianmukaisesti ihmisten etuja".

QPP TUTKII MITEN VANKILASTA SAATIIN VIEDYKSI POIS ÄÄNINAUHOJA

Eristysasemassa olleitten henkilöiden puheet oli ilmeisesti nauhoitettu vankilan suojissa hyvin ajankohtaisesti

Montreal. — Quebecin maakuntapoliisit (QPP) tutkivat, miten kaksi War Measures lain alaisuudessa pidätettyä henkilöä sai järjestetyksi niin, että he voivat puhua äänilevyn avulla eräässä ammattiyhdistyskokouksessa.

Uniojohtajan, 53-vuotiaan Michael Chartrandin ja 29-vuotiaan lakimiehen, Robert Lemieuxin nauhoitetut puheet kuultiin 225,-000 jäsentä edustavan Confederation of National Trade Unionsin keskusneuvoston kokouksessa maanantaina. Chartrand on mainitun keskusneuvoston presidentti ja union tukea nauttiva Quebec-Press tiedoitti etukäteen sunnuntaina, että Chartrand puhuu kokouksessa.

Nauhoitus oli ilmeisesti tapahtunut sunnuntaina oikeusministeriön rakennuksessa Itä-Montrealissa missä nämä miehet ovat olleet yksityiseesti eristettynä lokakuun 16 päivästä alkaen, jolloin War Measures laki julistettiin voimaan.

Samana päivänä (maanantaina) Quebecin maakuntapoliisit joutuivat myös tunnustamaan, että asuntoyksikössä, mistä he pidättivät aiemmin 19-vuotiaan opiskelijan Bernard Lortien, oli vaatekomeron "valeseinän" takana kolme muuta etsintäkuulustelun alaista, kuten FLQ aikaisemmin ylimielisesti ilmoitti, ja että piiloutuneet pääsivät lopulta pakenemaan.

Poliisit tutkivat nyt miten vangittujen puheitten nauhoitus ja salakuljetus oikein on tapahtunut.

Kolme minuuttia kestävässä nauhoitetussa puheessaan Chartrand verranneen nykyistä hallitusta Quebecin entisen pääministerin edesmenneen Maurice Duplessissin yhden miehen hallintaan ja sanoneen, että hän (Chartrand) on toiminut 30 vuotta hallituksien kaatamisen hyväksi.

Lakimies Lemieuxin sanotaan väittäneen, että kun poliisit eivät ole onnistuneet Britannian kaupan pakomissionieri James Crossin ja Quebecin työministeri Laporten kidnappaajien vangitsemisyrityksissä, he pidättävät ketä hyvänsä kasvojensa pelastamiseksi.

FLQ vaatii 24 henkilön vapaaksi päästämistä

Viranomaiset myöntävät nyt, että FLQ:n miehiä pakeni "valeseinän" takaa

Montreal. — Quebecin maakuntapoliisit (QPP) myöntävät, että asunnossa, mistä Bernard Lortie vangittiin marraskuun 6 päivänä, oli "valeseinän takana" muitakin ihmisiä, jotka pääsivät pakenemaan.

Toisaalta kerrotaan FLQ:n Louis Rielin ryhmän julkaisseen tiedonannon, että terroristit iskevät uudelleen, elleivät viranomaiset vapauta 24 henkilöä.

Tämän tiedonannon sai Montrealin CKAC-radioasema. Poliisit tutkivat nyt tämän asiakirjan autenttisuutta.

Terroristit ovat alunperin vaatineet James Crossin vapauttamisen lunnaaksi 23:n henkilön vapauttamista. He ovat joko terroristisista edesottamisista tuomittuja tai syyttcessä olevia. Vapautettavaksi vaadittavien luetteloon on tässä nootissa lisätty myös edellämainittu 19-vuotias Lortie.

Lortie todisti pidätyksensä jälkeen oikeuskuulustelussa, että hän osallistui Quebecin työministeri Pierre Laporten kidnappaukseen yhdessä Paul Rosen ja viimeksimainitun veljen Jacquesin sekä Francis Simardin kanssa. Lorte sanoi kuitenkin, että hän ei osallistunut missään muodossa mr. Laporten murhaan.

Kaksi ranskankielistä sanomalehteä sai viikon vaihteessa ylimielisyyttä uhkuvan tiedokkeen, jonka mukaan Simard ja Rose-veljekset olivat samassa asunnossa mistä poliisit pidättivät Lortien, ja että nämä toiset pakenivat sieltä 24 tunnin kuluttua vieden mukanaan myös poliisien paikalle jättämiä aseita.

QPP:n tarkastaja Lean-Louis Melancon myönsi alkuviikolla, että mainitussa asunnossa on salainen osasto. "Mutta me emme voi todistaa, että se oli käytössä tarkastuksen aikana", hän selitti.

Quebecin oikeusministeri Jerome Choquette myönsi tiistaina maakunnan kansalliskokouksen istunnossa, että Lortien vanginneet poliisit eivät olleet tietoisia jotta siinä asunnossa piileksi silloin kolme muuta etsittävää henkilöä. Hän sanoi uskovansa selitystä, että tämä salaseinällä varustettu piilopaikka oli erittäin hyvin tehty.

Kieltäen FLQ:n väitteen, että etsityt saivat ko. asunnosta haltuunsa poliisien aseita ennen pakoaan, poliisiviranomaisten toimesta on selitetty tapahtuman kulkua mm. seuraavasti:

"Meidän poikamme menivät illalliselle (lauantaina). He lukitsivat (munalukolla) asunnon. Gaston Apartments-rakennuksen No. 12 asunnossa ei ollut muita vartijoita.

"Kun he tulivat takaisin, asunnon takaovi oli auki". Kun siellä ei ollut mitään murron merkkejä, niin sen perusteella oletetaan, että joku meni asunnosta ulos eikä tullut sisään. Suoritetun tutkimuksen perusteella teknikot totesivat, että vaatekomerossa oli salaseinä . . . automaattisena yhteenvetona on, että siellä oli joitakin ihmisiä."

Kaksi kolmesta tarvitsee asuntoa v. 1980 mennessä

Toronto. — Kaksi joka kolmesta Suur-Toronton asukkaasta voi tarvita halituksen asuntoja kymmenen vuoden kuluttua, selitti metropoliitan suunnittelukomitea tiistaina.

Sen käsityskannan mukaan Suur-Toronton asunto-ongelma voi tulla nykyistäkin pahemmaksi "alemman keskiluokan" tuntiessa kovimman paineen.

Nämä käsityskannat esitetään suunnittelulautakunnan julkaisemassa 116 sivuisessa raportissa.

"Tulevaisuudessa on mahdollista että ainoastaan yksi kolmasosa väestöstä saa asuntonsa yksityissektorista", sanotaan raportissa.

Sen lisäksi raportissa esitetään seuraavanlaisia toteamuksia Toronton nykytilanteesta ja tulevaisuudesta:

Jos henkilön vuositulo v. 1960 oli $5,000, nyt sen pitäisi olla $6,993, jos mielitään pitää elintaso muuttumattomana.

Vuoteen 1975 mennessä sama henkilö tarvitsee $9,700 vuositulot, jos hän ei mieli jäädä taka-alalle.

Yhä suurilukuisempi nuorten määrä tulee kulkemaan maan äärestä toiseen tyytymättömänä siihen, mitä heidän vanhempansa ja opettajansa ovat viitoittaneet.

Sosiaaliset painostusryhmät, nykyään pääasiassa köyhät, vuokralaiset ja rotuvähemmistöihin kuuluvat, tulevat voimistumaan vanhempienkin liittyessä siihen "Harmaa valta' 'tunnuksella.

Rikkaat tulevat rikkaimmiksi ja köyhät pysyvät siinä missä ovat — köyhyydessä — välimatka taloustikkaiden ala- ja yläpään välillä venyy jatkuvasti pitemmäksi.

Huumausaineiden käyttö nuorten toimesta jatkuu, toisten kokeillessa samanaikaisesti alkoholia — suunta, mikä on jo ilmeinen.

Kaupungista tulee yhä enemmän työ- eikä asuinpaikka kun liike- ja teollisuuslaitokset kehittyvät ja valtaavat yhä enemmän asuinpaikkoja.

Jos asuntojen rakentaminen ei nopeistu pian, asuntopula tulee hyvin vakavaksi, sanotaan raportissa ja selitetään, että ainoastaan korkeimpaan tuloryhmään kuuluva väestö voi hankkia avoimilta markiknoilta itselleen asunnon.

Alhaisempaan väestökolmanneksen tuloryhmään kuuluvia voidaan tyydyttää, jos turvaudutaan hätätila-rakennusohjelmaan, sanotaan raportissa, mutta erikoisvaikeuksiin joutuu alempi keskiluokka, jonka jäsenten tulot ylittävät yleisten asuntojen saantirajan, mutta ovat kuitenkin liian pienet oman asuntonsa maksamiseksi.

VIIME TIEDOT

Washington. — Washington Post-lehti julkaisi keskiviikkona lausunnon, jonka mukaan Israel on "pehmittänyt asennettaan" lähi-idän rauhanneuvottelujen vastustamisessa ja esittänyt USA:lle 3 ehtoa, millä perusteella Tel Aviv on valmiina rauhanneuvottelujen aloittamiseen YK:n välittäjän Gunnar Jarringin puheenjohdolla. Nämä Yhdysvalloille esitetyt "ehdot" ovat: 1) että USA ei painosta Israelia vetäytymään takaisin kaikilta v. 1967 sodassa miehittämiltään alueilta, 2) että USA myöntää Israelille finanssiapua ja 3) että Yhdysvallat antaa Israelille lisää sotavarusteita.

Moskova. — Uutistoimisto TASS ilmoitti keskiviikkona, että Neuvostoliitosta on lähetetty avaruuteen No. 378 Kosmos, joka kiertää maapalloa kerran 105 minuutissa, ollen etäisimmillään 1,058 mailin päässä ja lähimmillään 145 mailin päässä maasta. Toisessa tiedonannossa kerrottiin, että Kuuhun lähetetty 8-pyöräinen Lunokhod-ajokki toimii edelleen normaalisesti, ja että nyt jo suunnitellaan samanlaisen liikkuvan laboratorion lähettämistä Marsiin. Elokuun 17 päivä Venukseen lähetetty Venus 7-niminen miehittämätön avaruusalus saavuttaa Venuksen 4 kuukautta kestävän matkansa jälkeen joulukuun 15 päivänä. Tiistaihin mennessä Venus 7 oli taivaltanut kaikkiaan 19,600,-000 mailia. Lyhin matka maasta Venukseen on 25,000,000 mailia.

Ottawa. — Liittohallituksen pääprokuraattori George McIlraith tiedoitti alahuoneen istunnossa keskiviikkona, että Quebecin maakuntapoliisin toimesta ilmoitettiin RCMP:lle vasta kolmen päivän kuluttua siitä, että kolme muuta epäiltyä oli piilosilla ja pääsi pakenemaan asunnosta, mistä pidätettiin marraskuun 6 päivänä 19-vuotias Bernard Lortie, joka oman selostuksensa mukaan osallistui kolmen FLQ:n jäsenen kanssa Quebecin työministeri Pierre Laporten kidnappaukseen.

Suezin kanavan avausta tutkitaan

Tokio. — Japanilainen Penta Ocean Construction-yhtiö ilmoitti tällä viikolla, että Egyptin Suezin kanavahallinto on palkannut yhtiön suorittamaan tutkimuksia Suezin kanavan avaus- ja laajentamismahdollisuuksista.

Israelin viranomaiset sanoivat puolestaan, että heitä ei ole asian suhteen lähestytty ja Israelin joukot tulevat ehkäisemään kanavan uudestaan avaamisen siksi kunnes lähi-idässä on päästy rauhansopimukseen.

Stelco korotti hintojaan

Toronto. — The Steel Company of Canada Ltd. ilmoitti tiistaina, että se korottaa tuotteidensa hinnat keskiviikosta (eilisestä) lukien. Yhtiön asiakkaille sanotaan lähetetyn hinnankorotuksista kirjeen tiistaina.

Yhtiö sanoo hintoja korotetun 3.3—3.5 prosenttiin ja väittää hinnankorotusten olevan sopusoinnussa aikaisemmin tänä vuonna liittohallituksen hinta- ja tulokomissionille annetun lupauksen kanssa pitää hinnankorotukset alapuolella kustannusmenojen nousua.

Koululaisilla lyhyt joululoma

Toronto. — Ontarion opetusministeriö on ilmoittanut, että koululaisilla tulee tänä talvena olemaan lyhempi joululoma kuin vuonna 1969.

Koska joulupäivä ja uudenvuodenpäivä lankeavat perjantain päälle, niin koulut ovat auki joulukuun 22 päivään asti ja avataan uudestaan tammikuun 4 päivänä. Siis tänä vuonna oppilaat saavat vain 12 päivää käsittävän joululoman, verrattuna viime vuoden 16 päivän joululomaan.

Uusi aikakausi Puolan ja L-Saksan suhteissa

Oderin-Neissen raja on nyt lopullisesti tunnustettu; allekirjoitukset joulukuussa

Varsova. — Neljännesvuosisata toisen maailmansodan päättymisen jälkeen Puola ja Länsi-Saksa pääsivät viime lauantaina yhteisymmärrykseen maiden välisten suhteiden normaalistamista koskevasta sopimuksesta.

Ulkoministerit Stefan Jedrychovski ja Walter Scheel saivat kello 5 aamulla paikallista aikaa päätökseen maiden välisten neuvottelujen 12 päivää kestäneen loppukierroksen. Sen viimeinen ratkaiseva yöllinen vaihe kesti kuusi tuntia.

Vielä lopullista muotoaan vailla oleva sopimus parafoidaan eli varustetaan ulkoministerien nimikirjaimilla Varsovassa 18. marraskuuta. Ulkoministeri Scheel palasi lauantaina kotimaahansa antaakseen selontekonsa liittokansleri Willy Brandtille.

Lopullisen allekirjoituksen odotetaan tapahtuvan joulukuussa, jolloin myös Brandt saapunee Varsovaan. Tämän jälkeen maat solmivat täydet diplomaattisuhteet ja suhteiden normaalistaminen on näin päässyt täyteen käyntiin.

Sopimuksen mukaan Länsi-Saksa tunnustaa Puolan länsirajan, ilmoitettiin Varsovassa. Molemminpuolisin varsinaisen sopimuksen ulkopuolelle jäävin järjestelyin kummankin maan Punaiset Ristit ryhtyvät harkitsemaan yksityiskohtaisesti Puolassa olevien saksankielisten asukkaiden muuttomahdollisuutta Länsi-Saksaan.

Puolan hallituksen edustaja sanoi lauantaina, että sopimuksesta yksimielisyyteen pääseminen "avaa uuden vaiheen" maiden välisissä suhteissa. Bonnissa ilmoitti Länsi-Saksan hallitus olevansa "erittäin tyytyväinen" neuvottelujen tulokseen.

Ulkoministeri Scheel ei suostunut kertomaan sopimusjärjestelyjen yksityiskohdista saavuttuaan lauantaina Müncheniin. "Päämäärämme on päästä Puolan kanssa järjestelyihin, jotta voisimme järjestää suhteemme kaikkiin Itä-Euroopan maihin", hän sanoi.

Sopimus ja siihen liittyvät asiakirjat julkaistaan vasta allekirjoituksen jälkeen. Sopimus käsittää johdannon, jossa saatujen tietojen mukaan tähdennetään toivomusta suhteiden normaalistamisesta, joka olisi omiaan edistämään samalla jännityksen lieventymistä Euroopassa. Viisikohtaisen sopimuksen neljä ensimmäistä kohtaa koskevat tiettävästi Puolan länsirajan tunnustamista, väkivallan käytöstä luopumista maiden keskinäisissä suhteissa, molemminpuolista yhteistyötä ja liittoutuneiden oikeuksia ja vastuuta koskevia varauksia. Viides kohta koskee sopimuksen voimaantuloa.

LIBERAALIT SAIVAT 2 KONSERV: 1 PAIKAN

Muita osavaihdoksia ei tullut kuin creditisteille häviö täytevaaleissa

Ottawa. — Konservatiivit saivat yhden ja liberaalit kaksi edustajapaikkaa maanantaina suoritetuista täytevaaleista.

Manitoban Lisgard-vaalipiirissä piti pintansa konservatiivien ehdokas, 27-vuotias farmari Jack Murta, joka sai enemmän ääniä kuin hänen neljä vastustajaansa yhteensä. Murta sai 11,160 ääntä liberaalipuolueen Ken Hanssen 4,399, NDP:n Garry Enn 1,819 Social Credit ehdokas John Harm 1,695 ja itsenäinen George Elias 371 ääntä.

Itä-Quebecissa olevassa Frontenac-vaalipiirissä liberaalien 44-vuotias Leopold Corriveau sai haltuunsa edustajapaikan, mikä oli ennen creditistien kontrollissa.

Hydro Quebecin palveluksessa 25 vuotta ollut sähkömies Corriveau sai voittotulokseekseen 13,595 ääntä, creditistien 32-vuotias opettaja Michael Champagne 7,687 ja konservatiivien Victor Paul 2,249 ääntä.

Labelle vaalipiirissä, Lounais-Montrealissa liberaalien ehdokas sai haltuunsa Ranskan suurlähettilääksi lähetetyn entisen puolustusministerin Leo Cadieuxin paikan.

Viimeksimainitussa vaalipiirissä liberaalien 47-vuotias vakuutusasiamies Maurice Dupras sai 12,642 ääntä, konservatiivien 45-vuotias Paul Gelinas 4,873 ja creditistien ehdokas, 29-vuotias opettaja Andre Qulette 3,446 ääntä.

Nyt suoritettujen täytevaalien perusteella 264 istuinta käsittävässä alahuoneessa on 152 liberaalipuolueen, 72 konservatiivipuolueen, 23 NDP:n ja 13 Creditistien edustajaa ja kolme paikkaa vapaana.

Liberaalipuolueen kansallinen järjestäjä Torrence Wylie sanoi vaalituloksista puhuen, että täytevaalikampanjat käytiin "liittovaltioa koskevien paikallisluontoisten kysymysten pohjalla minkään puolueen vetämättä esiin War Measures lain voimaan julistamiskysymystä."

Murtan suuri etumatka kumosi aikaisemmat selitykset, että konservatiivien voiton perustana oli siellä viime kesänä kuolleen George Muirin henkilökohtainen kansan kannatus.

Postityöläisillekin kuuluu joululoma

Toronto. — Joulu- ja uudenvuodenjuhlien johdosta tulee uuden vuoden vaihteessa olemaan "7 postitonta päivää", tiedoitettiin tiistaina. Pankkilaitokset ovat pyhien johdosta suljettuna 6 päivää.

Postiviranomaisten antamien tietojen mukaan postia ei kanneta eikä lajitella paikallisesti joulukuun 25—28 ja tammikuun 1—3 päivien välisenä aikana — mainitut päivät mukaanluettuna.

Pakettipostia jaetaan kuitenkin kahtena lauantaina, joulukuun 12 ja 19 pnä. Kirjeitä jaetaan myös joulukuun 19 p.

N-LIITON LUNOKHOD – "KUUKULKIJA" – KUUSSA

Moskova. — Neuvostoliiton 8-pyöräinen Lunokhod — suomeksi ehkä Kuukulkija — aloitti tiistaina maassa kontrolloidun kulkunsa Kuun pinnalla välttäen liikkuessaan kuukiviä ja kraattereita.

Tämä ajokki moninaisine kojeineen ja laitteineen aloitti toimintansa kolmen tunnin kuluttua sen jälkeen kun miehittämätön avaruusalus Luna 17. suoritti pehmeän laskun Kuun pinnalle.

Neuvostoliitto lähetti Luna 17. Kuumatkalle viime keskiviikkona.

Ajokki "Lunokhod"-nimestä tuli uusi sana avaruustutkimusalalle. Venäjänkielellä "Luna" tarkoittaa Kuuta ja "khod" liikuntaa — suomeksi siis ehkä Kuukulkija.

Tätä edellinen Luna 16. suoritti pehmeän Kuulaskun viime syyskuussa. Se toi Kuun pintanäytteitä takaisin Neuvostoliittoon.

Luna 17. laskun jälkeen tiedoitti uutistoimisto TASS, että tästä avaruusaluksesta suoritettiin televisiotarkastus laskupaikan (Sateiden meren) lähellä olevasta Kuun pinnasta.

TASSin kertoman mukaan Lunokhodissa on erinäisiä tieteellisen tutkimustyön vaatimia kojeita, kontrollilaitteet, televisiokamerat ja radiotiedonantovälineet. Sen tehtävänä "on suorittaa tieteellistä tutkimusta Kuun pinnalla vissien matkojen päässä emälaivasta", selitti TASS. Ensimmäisenä päivänä se kulki jopa 63 jalan päähän emälaivasta.

Ajokin televisiokuvia seuraten maassa olevalta kontrolliasemalta ohjattiin radio-kontrollivälineiden avulla Lunokhodia siten, ettei se ajanut päin "Kuu-kiviä" tai kraattereihin.

Toisin kuin Luna 16. mikä toi Kuun pintanäytteitä maahan, Lunokhod ja Luna 17. on "yhden suunnan matkalla" rajoittaen toimintansa Kuussa suoritettaviin tutkimustöihin.

Ylistäen saavutuksen suurta merkitystä TASSin uutistiedossa sanottiin ,että "Luna 17. aloitti uuden vaiheen Kuun tutkimisessa. Automaattisesti toimivan liikkuvan laitteen — Lunokhodin — käyttö Kuun tutkimisessa lisää tutkimustyön laajuutta ja lisää huomattavasti tieteellisten tietojen saantia."

Neuvostoliiton avaruustiedemiehet viittasivat jo tiistai-iltana siihen, että Lunokhodin jälkeen voi tulla "Marsokhod" eli Marsiin lähetettävä ajokki ja sitten yleinen "Planetokhod".

TASSin selostuksen mukaan Lunakhod-tyyppiset "tieteelliset laboratoriot" tulevat lopulta löytämään esimerkiksi Kuu-kiviä, nostamaan niitä ylös ja suorittamaan välittömästi niiden analysoinnin.

Tämän kehitysvaiheen perusteella tulee mahdolliseksi muodostaa "liikkuvia, miehittämättömiä laboratorioita", mitkä voivat kulkea pitkiä matkoja, koota pintanäytteitä ja syvemmältäkin, sekä suorittaa niiden analyyseja.

Vuosien tutkimustyön tulosten perusteella, selitti TASS, Neuvostoliiton avaruustiedemiehet päättivät käyttää Lunokhodissa pyöriä, eikä liukumista, hyppimistä jne.

Tulevaisuuteen katsoen TASSin tiedonannossa sanottiin että "myöhemmin lähetettävät miehittämättömät asemat laskevat sellaisiin kaukana oleviin paikkoihin kuin Marsiin, Merkuriukseen ja Venukseen.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Työpaikkoja tarvitaan — paljon

Näyttää siltä, että pääministeri Pierre Trudeau ja hänen hallituksensa kallistaa lopultakin vähän korviaan kansan vaatimuksille työpaikkojen varaamiseksi työttömille. Nähtäväksi jää, ryhtyykö hallitus käsittelemään tätä päivän polttavaa kysymystä kyllin nopeasti ja voimaperäisesti.

Mahdollisesti on hyvä pitää mielessä vanha viisas suomalainen sananparsi, että "ei väkisin metsään viety koira oravaa hauku". Nykyisen liittohallituksen kohdalta pitää paikkansa se, että vasta sitten kun satojatuhansia ihmisiä edustavat piirit — Canadan molemmat työväenpuolueet, koko ammattiyhdistysliike ja monet muut vapaat kansalaisjärjestöt ovat painostamalla vaatineet hallituksen talousohjelman muutosta, saatiin Ottawasta alkuviikolla tietoja siitä, että liittohallitus suunnittelee toimenpiteitä talvityöttömyyden lieventämiseksi — pankaamme merkille talvityöttömyyden lieventämiseksi eikä työttömyyden poistamiseksi!

Saatujen tietojen mukaan Ottawa neuvottelee vielä asiasta eri maakuntahallitusten kanssa ja julkaisee sitten noin kolmen viikon aikana oman ohjelmansa siitä, miten talvityöttömyyttä "lievennetään".

Nyt, jolloin "rauta on kuumana", on siis aika takoa eli lisätä vaatimuksia työtilaisuuksien järjestämiseksi suuressa mittakaavassa. Kun Canadassa on viimeisempien virallisten tietojen mukaan 419,000 työtöntä, ja kun näihin tilastoihin eivät kuulu "työttömyysvakuutusmerkkinsä" menettäneet eivätkä "toivonsa menettäneet" henkilöt, jotka eivät vaivaudu enää työpaikkojen etsintään, silloin nähdään, että työttömien luku on todellisuudessa paljon suurempi. Itse finanssiministeri Edgar Benson on puhunut yli 700,000 työttömän määrästä tänä vuonna ja erinäisissä työväenpiireissä vieläkin suuremmista työttömien mahdollisesta lukumäärästä.

Kun kaiken lisäksi huomioidaan vielä keväällä oppilaitoksista pois tulevat työntekijät, niin silloin nähdään, että Canadassa tarvitaan lähiviikkojen ja kuukausien aikana, eikä joskus kaukaisessa tulevaisuudessa, noin miljoona uutta työpaikkaa. Sen vähemmällä ei nykyistä työttömystilannetta korjata — eikä työttömyyspulmaa lievennetä lainkaan joillakin puolinaisilla pikkutoimenpiteillä.

Liittohallitus on poliittisesti puhuen vastuussa työpaikkojen hankinnasta ja kehittämisestä. Pääministeri Trudeau ja hänen hallituksensa ovat siitä vastuussa sitäkin suuremmalla syyllä kun tämä hallitus on tarkoituksellisesti kehittänyt inflaatiovastaisen ohjelman nimissä työttömyyttä.

Korostakaamme siis entistä voimakkaammin sitä, että nyt tarvitaan päättäviä ja todella tuloksia tuottavia toimenpiteitä vallitsevan työttömyystilanteen korjaamiseksi, eikä vain työttömyyden lieventämiseksi jotenkin siedettävään tasoon.

Kakistuttavaa

Sanotaan, että diplomaattitaidon perustana on sanatulvan käyttö ajatusten salaamiseksi. Seurauksena on, että kun diplomaatit, varsinkin USAn vanavedessä kulkevat sellaiset, tuntuvat puheenvuorossaan antavan "kannatuksensa" jollekin ehdotukselle tai asialle, niin perusteellisempi tutustuminen tekstiin ja sen esitetyihin "varauksiin" osoittaa kuitenkin, että tarkoituksena olikin loppukädessä suuren yleisön ja varsinkin kotivaen harhauttamiseksi, sillä "vastapuolen" ammattitaitoisia diplomaatteja ei luonnollisestikaan sellaisilla sanakäänteillä jymäytetä.

Tällaiset ajatukset tulivat mieleen kuultuamme viime viikolla Canadan Suurlähettilään YK:n yleiskokouksessa esittämää lausuntoa Kiinan jäsenoikeuksien palauttamisesta YK:ssa.

Ilman muuta on selvää, että canadalaiset yleensä kannattavat Kiinan jäsenoikeuksien viivyttelemätöntä palauttamista YK:ssa.

Tämä tuli selvästi esiin m.m. lokakuun 13 päivänä, jolloin todettiin, että Canadan ja Kiinan välille on lopultakin järjestetty diplomaattisuhteet. Kaikkiin yhteiskuntapiireihin kuuluvat canadalaiset tervehtivät sitä tiedonantoa suurella mielihyvällä. Olisi siis luullut, että Canadan YK:n edustaja olisi johdonmukaisesti Kiinan tunnustamispäätöstä seuraten ilmoittanut YK:n kokoukselle, että Canada kannattaa nyt Kiinan jäsenoikeuksien palauttamista ja sillä siisti.

Näin ei kuitenkaan tapahtunut. Päinvastoin osoittautui, että Ottawa ei halua vieläkään astua tässä asiassa Washingtonin varpaille. Vain tämä selittää miksi Canadan suurlähettiläs Yvon Beaulne puhui molemmista suupielistä ja vähän keskihuuliltakin kun hän osallistui Yleiskokouksen keskusteluun Kiinan kansantasavallan jäsenoikeuksista. Seuraavassa on hänen puhetaidollinen esimerkkinsä siitä miten suurlähettiläs Beaulne: a) yritti harhauttaa canadalaisia kuulijoitaan, b) ilmoitti Kiinalle, että aivan vielä ei ole tullut toiminnan hetki, ja c) sanoi Yhdysvalloille, että kyllä me Setä Samuli, vieläkin äänestämme Kiinan jäsenoikeuksien palauttamista vastaan. Diplomaattisin sanakääntein vertoen mr. Beaulne esitti tämän surkean asenteen seuraavasti:

"Canadan hallitus uskoo", sanoo suurlähettiläs Beaulne, "että Kiinan Kansantasavallan hallitus tulee saada Kiinan paikan YK:ssa. Me odotamme erikoisesti sitä päivää, jolloin Kiinan Kansantasavalta saa Yleiskokouksen ja turvallisuusneuvoston jäsenyyden." Tämän jälkeen hän ilmoitti, että Canada tulee tänä vuonna antamaan tukensa (äänestämään) Albanian päätöslauselmalle mikä vaaditaan Kiinan jäsenoikeuksien palauttamista ja Formosan Kiinan erottamista.

Tähän asti oikein ja kauniisti sanottu. Mutta sitten tuli pussin pohjalta kissan raato. Mr. Beaulne ilmoitti, että edelläkerrotusta huolimatta — tai vielä juuri sen vuoksi — Canada tulee vieläkin tukemaan (ja äänestämään) Yhdysvaltain ehdotusta, jonka mukaan Kiinan jäsenoikeuksien palauttamispäätöstä on "tärkeä kysymys" minkä ratkaisu vaatii 2/3 osan enemmistöpäätöstä, eli suoraan sanoen sitä, että Yhdysvallat saa vieläkin kontrolloimaan äänien perusteella ehkäistyksi Kiinan jäsenoikeuksien palauttamisen. Kuten sanottu, tämä viimeksimainittu tiedoitus USAn vaatimuksen kannattamisesta mitätöi kaiken sen, mitä mr. Beaulne sanoi Kiinan jäsenoikeuksien palauttamisen kannatuksesta ja sen puolesta äänestämisestäkin. Se oli pelkkää tekohurskautta sillä hän tietää paremmin kuin tavalliset canadalaiset, että äänestämällä USAn vaatimuksen puolesta — jotta Kiinan jäsenoikeuksien hyväksymisasia on "tärkeä kysymys" — Canada äänestää ja siten varmistaa sen, että Kiina ei saa ainakaan vielä tänä vuonna oikeutettua paikkaansa YK:ssa.

Kyseenalaista on sekin, saiko suurlähettiläs Beaulne diplomaattisilla sanakäänteillään montakaan ajattelevaa canadalaista harhautetuksi. Varmaa on kuitenkin, että Peking veti siitä selvät johtopäätöksensä ja myös ne kansat, joita ihmetyttää se palveluhalu, mitä Ottawa osoittaa Washingtonia kohti. Toisinsanoen, sillä puheella ei varmastikaan Canadan arvo- ja vaikutusvaltaa kohotettu kansainvälisellä kentällä.

Eversti V. Motshalov:

KAMBODZHAN OPERAATION OPETUS

Länsimaissa ilmestyvien sanomalehtien ehdoton enemmistö, jopa nekin, jotka tavallisesti kumartavat Washingtonia kohden, kirjoittavat kantanaan, että Kambodzhan operaatio ei ole antanut Yhdysvalloille enempää poliittista kuin sotilaallisiakaan tuloksia. Ainoa, joka on ylistellyt maahantunkeutujien aikaansaannoksia, on USA:n puolustusvoimien ylipäällikkö, presidentti Nixon. Hän antoi käskyn tunkeutua Kambodzhaan, mutta hänellä ei ole ollut rohkeutta tunnustaa todellista tilannetta. Hän on katsonut jopa voivansa arvailla, että historiantutkijat tulevat ehkä vertaamaan Kambodzhan operaatiota . . . Stalingradin taisteluun!

On aiheellista tarkastella muutamia sotilaallisia tuloksia tästä operaatiosta.

PETOLLINEN HYÖKKÄYS

Hyökkäys puolueettomaan Kambodzhaan oli täysin petollinen ja yllättävä. (Presidentti ei ilmoittanut päätöstään edes kongressille, saati sitten Amerikan kansalle.) Toimenpiteen teki mahdolliseksi suuren armeijan oleskelu Etelä-Vietnamissa, joten Pentagon selvisi ilman lisäjoukkojen lähettämistä USA:sta. Huoltojoukoista siirrettiin tehtävään 30,000 sotilasta. Tämä osoitti jälleen, että USA:n joukkojen sijoittaminen johonkin maahan muodostaa vaaran paitsi tälle maalle myös naapurivaltioille.

Maahantunkeutuminen tapahtui valheeseen vetoamalla. Washington väitti, että se johtui muka etelävietnamilaisten partisaanien oleskelusta Kambodzhassa jotka uhkasivat sieltä amerikkalaisten joukkojen turvallisuutta. Tällaisella tekosyyllä voidaan hyökätä mihin maahan tahansa, jos Pentagon katsoo sen olevan vaarana omille joukoilleen. Koska amerikkalaisia asevoimia on sijoitettu ympäri maailman, on helppoa kuvitella, millainen "torpedo" sisältyy presidentti Nixonin puheisiin.

JOUKOT OLIVAT VALMIINA

USA:n ja Saigonin sodanjohdon ei tarvinnut edes suorittaa uudelleenryhmittelyä, koska monia armeijan osastoja oli oleskellut jo pitkät ajat Kambodzhan rajan läheisyydessä ja tehnyt ennenkin provokaatioretkiä sekä ilmahyökkäyksiä Kambodzhan alueelle. Ne olivat tavallaan harjoituksia maahantunkeutumiseen. Ei tarvinnut suorittaa edes maastontiedustelua, joukot tiesivät maaston hyvin. Ei tarvinnut siirtää ilmavoimien tukikohtia. Koneet lähtivät hyökkäyslennoilleen samoilta lentokentiltä kuin Etelä-Vietnamia ja Laosia pommittaessaankin.

Amerikkalais - saigonilaisten joukkojen maahantunkeutuminen tapahtui 500 kilometrin levyisenä rintamana. Mutta rintama ei ollut lainkaan yhtenäinen. Hajallaan olevat divisioonat ja prikaatit aloittivat hyökkäyksen eri aikoina. 30. huhtikuuta aloitti amerikkalaisten upseerien johtama saigonilainen jalkaväkidivisioona (15,000 miestä) ensimmäisenä hyökkäyksen. Se tapahtui eteläisellä rajaosuudella, syvälle Etelä-Vietnamiin pistävän kielekkeen, ns. Papukaijannokan alueella.

Joissakin kohdin raja kulkee tällä alueella 50—60 kilometrin päässä Saigonista. 6 päivän kuluttua tämän divisioonan hyökkäyksestä aloitti Yhdysvaltain 25. jalkaväkidivisioonan yksi prikaati (5,000 miestä) hyökkäyksen tämän nokan pohjoisjuuresta ja yhtyi saigonilaisdivisioonaan Svay Riengin alueella.

Sitten aloitti toimintansa Yhdysvaltain 1. ilmakuljetusdivisioona mukanaan kevyt panssarirykmentti, jonka aseistuksena oli yli 140 kevyttä panssarivaunua. Divisioona ylitti rajan 80 kilometriä Saigonin divisioonan hyökkäyssuunnan pohjoispuolelta.

Sen jälkeen maahantunkeutujien joukot ryhtyivät hyökkäykseen kahdella muulla suunnalla rajan keskikohdilla. Yhdeksäntenä päivänä sotatoimien alkamisen jälkeen suoritettiin hyökkäys Mekong-joen suistossa. Tällä tavoin Pentagon avasi 10 päivän aikana seitsemän rintamaa ja käytti sotatoimiin 50.000 miestä ja noin 700 panssarivaunua ja panssariautoa. Kahden viikon kuluttua maahantunkeutumisen alkamisesta oli interventiojoukkojen vahvuus 80.000 miestä, heistä 32.000 amerikkalaista.

Joukot hyökkäsivät pääasiallisesti kolonnamuodostelmassa teitä pitkin. Rintamien ja osastojen väliin muodostui suuria aukkoja jotka olivat leveydeltään 40—50 km ja enemmänkin.

Joukkojen sivustat olivat lähes jatkuvasti avoimet. Maahantunkeutujien joukkojen oli pakko sijoittua hajalleen, mikä antoi otolliset edellytykset patrioottien vastahyökkäyksille. Maahantunkeutujien hyökkäysosastot saivat tykistötukea. Helikoptereita käytettiin laskuvarjomiesten kuljetuksessa valtaamaan teitä. Laajasti käytettiin myös panssarivaunuja ja lentokoneita.

Suuret Kambodzhan alueet muuttuivat pommitusvyöhykkeiksi, joilla amerikkalaiset lentäjät saivat valita pommituskohteensa oman harkintansa mukaan. Pommitukset tapahtuivat alueittain. Pienille alueille pudotettiin 3—5 tonnia pommeja. Jalkaväkijoukkojen apuna käytettiin joki- ja merilaivastoa. Mekong-jokea pitkin eteni Phnom Penhiin sadasta amerikkalaisesta ja saigonialisesta maihinnousualuksesta, tykkiveneestä ja vartioveneestä koostunut laivasto, joka toi maihinnousujoukkoja Kambodzhan pääkaupunkiin. Phnom Penhistä saigonilaiset alukset jatkoivat matkaansa Mekong-jokea pitkin 80 kilometriä yläjuoksun suuntaan kohti Kambodzhan toiseksi suurinta kaupunkia Kompong Chamia. USA:n 7. laivaston ja Saigonin merivoimien alukset saarsivat 100 meripeninkulman pituisen vyöhykkeen Kambodzhan merenrannikkoa.

NIXONIN ARVIO

Heinäkuun 1. päivänä presidentti Nixon ilmoitti operaation päättyneen ja luonnehti sitä "suurenmoiseksi voitoksi". Todellisuudessa ei kumpikaan väite pidä paikkaansa. Interventio jatkuu edelleenkin saigonilaisten palkkasotilaiden voimin amerikkalaisten johdolla ja USA:n ilmavoimien välittömän tuen turvin. USA:n ilmavoimat eivät toimi kahden osapuolen kosketusalueella, vaan syvällä Kambodzhan alueella. Amerikkalaisten napalm- ja fosforipommien savu leijailee lähes koko maan alueella. Siitä syystä voidaan sanoa, että tosiasiassa ei ole suoritettu joukkojen vetäytymistä, vaan muodostettu uusi linnoitus Indokiinan aggression jatkamiseksi.

Lontoossa ilmestyvä Times kirjoitti: "Kambodzhalaisten edessä on synkät näkymät. Näyttää siltä, että heidän Mekong-joesta itään olevat maakuntansa joutuvat Saigonin miehittämiksi. Sotilaallisesti heikoilla kambodzhalaisilla ei ole siihen paljon sanomista."

Toisin sanoen voidaan otaksua, että aseellinen interventio kasvaa sotilaalliseksi miehitykseksi, joka vuorostaan saattaa johtaa laajojen alueiden valtaamiseen. Se on mahdollista siksi, että Washington kiihottaa Kambodzhan itäistä maakuntaa tavoittelemaan Saigonin vallanpitäjien valtaamishalua.

TODELLISET TULOKSET

Millaisia sitten ovat Kambodzhan operaation tulokset? Jalkaväkijoukkojen hyökkäystoimien tehokkuutta kuvataan yleensä vastustajan nujertamisasteella, etenemisen syvyydellä ja hyökkäysjoukkojen taistelukyvyn säilymisen tasolla. Jos arvioidaan amerikkalais-saigonilaisten joukkojen toimintaa täten, niin tulokset eivät ole läheskään sellaiset, joista presidentti Nixon puhui.

Monien länsimaisten lehtien päättelyn mukaan Pentagon joutui lievästi sanoen epämukavaan tilanteeseen. Se, mitä maahantunkeutujat tavoittelivat, osoittautui harhanäyksi. Mitään Vietkongin esikuntia ei Kambodzhasta löytynyt. Amerikkalaiset joukot eivät onnistuneet nujertamaan maan patrioottien voimia. Päinvastoin ne kohdistavat yhä tuhoisampia iskuja amerikkalaisten tilalle tulleita saigonilaisia joukkoja vastaan. Patriootit tekevät vastahyökkäyksiä eri alueilla ja

(Jatkuu sivulla 4)

Canadalaiset yliopistot ovat muuttuneet muutaman ulkomaalaisen professorin ja oppilaan "taivaaksi" saarnata poliittista äärimmäisyyttä, väittää eläkkeelle siirtynyt RCMP:n turvallisuus- ja vakoiluosaston entinen johtaja W. H. Kelly.

SYNTYMÄ-PÄIVIÄ

Nick Norkooli, Thunder Bay 'F', Ont., täyttää perjantaina, marrask. 20 päivänä 85 vuotta.

NL TORJUI JAPANIN ALUEVAATIMUKSET

Moskova. — Neuvostoliitossa torjuttiin viime viikolla virallisesti Japanin vaatimus "pohjoisten alueiden liittämisestä Japaniin". Neuvostoliitto on toistuvasti todennut ettei maiden välillä ole mitään aluekysymystä, korosti uutistoimisto TASS. Nykyiset rajat ovat toisen maailmansodan tulosta ja kaikki yritykset muuttaa niitä ovat perusteettomia. Samaa korosti myös hallituksen lehti Izvestija.

Neuvostoliiton virallisen uutistoimiston huomioitsija totesi samalla, että Japanin virallisten piirien tukema kampanja Kurillien eteläisten saarien liittämiseksi Japaniin ei voi olla huonontamatta Neuvostoliiton ja Japanin suhteita. Ne jotka esittävät aluevaatimuksia Neuvostoliitolle, tukevat Neuvostoliiton ja Japanin naapurisuhteiden ja yhteistyön kehityksen vastustajia, kirjoitti Vasili Harkov. Hän arvosteli Japanin pääministerin Eisaku Saton YK:ssa pitämää puhetta ja hänen muitakin julkisia lausuntojaan.

Izvestijan kirjoittaja huomautti edelleen, että Japanin revanssikampanja on täysin ristiriidassa nykyisen suuntauksen kanssa, jota kuvastaa esimerkiksi Neuvostoliiton ja Länsi-Saksan sopimus. Mitä pikimmin Japanin viralliset piirit luopuvat aluevaatimuksista, sitä hyödyllisempää se on Japanin kansallisille eduille ja Aasian rauhalle sekä turvallisuudelle, kirjoitti Izvestija.

Pearson epäröi kun "ei tiedä"

Ottawa. — Entinen pääministeri Lester B. Pearson antoi alkuviikolla tietää, että hän ei voi antaa hallituksen viimeaikaisille edesottamisille (sotatilalain voimaan julistamiselle jne.) täyttä kannatusta siksi, kun hän ei tiedä millä perusteella näihin toimenpiteisiin turvauduttiin.

Myöntäen, että hallituksella on "turvallisuuskysymyksistä enemmän tietoja kuin yksityiskansalaisilla", mr. Pearson vastasi hänelle esitettyyn kysymykseen liittohallituksen toimenpiteiden tukemisesta, että "minä en tule kiistelemään heidän (liittohallituksen jäsenten) kanssa näistä toimenpiteistä, ennen kuin tulen saamaan aika paljon enemmän tietoa tilanteesta mitä minulla on ehkä nyt."

Algeria kansallisti kaksi öljy-yhtiötä

Alger. — Algeria ilmoitti viime torstaina kansallistavansa Mobil Oilin ja Newmont Overseas Petroleum -yhtymien kaiken Algeriassa olevan omaisuuden.

Ilmoituksessa sanotaan, että kahden amerikkalaisyhtiön öljynporaus-, tuotto- ja kuljetusoikeudet siirtyvät nyt valtiolle. Molemmat yhtiöt ovat olleet Algerian valtion valvonnassa kesäkuusta 1967 lähtien.

Kansallistaminen toteutettiin kahdella presidentti Houari Boumediennen asetuksella.

Luotettavien lähteiden mukaan Mobil Oilin vuosituotanto Algeriassa on noin miljoona tonnia, mutta Newmontin paljon vähemmän.

Tämän jälkeen kaikki Algeriassa toimivat öljy-yhtiöt on kansallistettu. Poikkeuksena ovat Getty ja El Paso, jotka tekivät erillissopimuksen Algerian kanssa, kun ne asetettiin valtion valvontaan kolme vuotta sitten.

USA lisää "apuaan" Kambodzhalle

New York. — Yhdysvaltain hallitus laatii ohjelmaa, joka edellyttää Kambodzhalle annettavan avun, mm. aseiden ja ammusten toimitusten huomattavaa lisäämistä, ilmoittaa AP.

Yhdysvallat toimitti edellisenä varainhoitovuonna Kambodzhalle sotavarusteita 9 miljoonan dollarin arvosta. Nykyisenä varainhoitovuonna USA on päättänyt toimittaa sotilasapua vielä 40 miljoonan dollarin arvosta.

Ilmoitukset sotilasavun lisäämisestä sattuvat yhteen Saigonin marionettijoukkojen toiminnan laajentamisen kanssa Kambodzhassa.

Nixonin lautakunta syyttää:

JOHNSON "TAITAMATON" VIETNAMIN SODASSA

Washington. — Pentagonin korkeantason tutkimuslautakunta on syyttänyt entistä presidentti Johnsonia ja hänen puolustusministeriään Robert McNamaraa sanoen näiden taitamattomuudellaan pilanneen sodan.

Presidentti Nixonin nimittämistä sotilasupseereista koostunut lautakunta syytti siviilijohtoa siitä, että se ei ollut julistanut sotaa, jättänyt kutsumatta reserviläisiä palveluun sekä yrittänyt jäljitellä englantilaisten vuonna 1949 Malajilla käyttämää strategiaa.

Huomioitsijain mielestä nämä olivat ankarimmat nuhteet, mitä Yhdysvaltain sotilasjohto on koskaan suunnannut Pentagonin siviilijohdolle.

Nixon nimitti lautakunnan kuukausi virkaanastumisensa jälkeen tammikuussa 1969 tutkimaan amerikkalaisten joukkojen Kaakkois-Aasiassa saamaa huoltotukea ja tekemään parannusehdotuksia.

Lautakunta sanoi McNamaran valmistelleen puolustusministeriötä lyhyeen konfliktiin Vietnamissa viittaamatta lainkaan, että saatettaisiin tarvita laajoja materiaalin kuljetuksia kuten Korean sodassa. Se sanoi McNamaran ajatelleen Pentagonin päällikkönä ,että hän voisi sovittaa Yhdysvaltain tuotannon vihollisen toiminnan nousuihin ja laskuihin. Tämä ajatus kuitenkin epäonnistui aiheuttaen suurta puutetta muualla maailmassa varusteiden siirryttyä Kaakkois-Aasiaan.

PÄIVÄN PAKINA

APINAOIKEUDEN UUSIN VERSIO

Kukapa meistä "vanhoista parroista" olisi unhoittanut tenneseeläisen opettajan John T. Scopesin apinaoikeuskuulustelun vuodelta 1925.

Mikäli asian yksityiskohdat ovat joltakin unhoittuneet tai jääneet huomaamatta, niin tässä on yleiskuva tapahtumasta:

Tennesseen osavaltion laki kielsi kehitysopin ja kaiken muun kuin raamatun kertomuksen, että Jumala loi ihmisen oman kuvan mukaan jne.

Opettaja John T. Scopes — joka sivumennen sanoen sai nähdä, että Tennesseen mainittu lakitekele kumottiin vuonna 1968, kuoli vasta muutama viikko sitten. Voidaan siis sanoa, että asia on nyt siltä kohti "lopuunkäsitelty".

Establishmentin eli valtiovallan silloista katsantokantaa edustanut Tennesseen laki kielsi siis kehitysopin ja vaati kaikessa "demokraattisuudessaan" tämän katsantokannan tiukkaa noudattamista kouluissa.

Opettaja Scopes ei kuitenkaan alistunut. Hän opetti kehitysoppia tieteen ja vakaumustensa mukaisesti. Siitä seurasi maailmankuuluksi kehittynyt oikeusjuttu, mikä tunnetaan Yhdysvaltain taantumuksellisen oikeuslaitoksen historiassa "apinaoikeuskuulustelun" eli "Monkey trial" nimellä.

"Vääräoppisuudestaan" — jumalaa puoltavan lain rikkomisesta, Scopes tuomittiin lopulta $100 sakkoon. Yhdysvaltain korkein oikeus tosin kumosi tuomion myöhemmin ja vuonna 1968 pyyhittiin lakikirjoista koko tekele.

Varsinaisista kuulustelupöytäkirjoista näkyy tämän "apinaoikeuskuulustelun" koko surkeus.

Maailmanlaajuisesti kuuluisaksi tullut puolustusasianajaja Clarence Darrow — joka saavutti suuren voiton vaikka hänen asiakkaansa mr. Scopes tuomittiinkin väliaikaisesti pieneen sakkoon, kysyi koko valtiovallan mahtia edustaneelta, neljä kertaa presidenttiehdokkaana olleelta syyttäjältä William Jennings Bryanilta:

"Mr. Bryan, uskotteko, että ensimmäinen nainen oli Eeva?"

Brian: "Kyllä".

Darrow: "Uskotteko, että hän oli kirjaimellisesti tehty Aatamin kylkiluusta?"

Bryan: "Kyllä uskon."

Darrow: "Oletteko koskaan saanut selville mistä Kain sai vaimonsa?"

Bryan: "En herra, minä jätän hänen etsintänsä agnostikon tehtäväksi."

Bryan: "Oletteko koskaan saanut asiasta tietoja?"

Bryan: "En ole koskaan yrittänytkään saada sellaisia tietoja."

Tämän jälkeen Darrow kiinnitti huomiota siihen, miten käärme viekoitteli Eevan, minkä vuoksi, kuten Raamatussa sanotaan, käärmeen on aina madeltava vatsallaan. Tässä vaiheessa Darrow kysyi, että uskooko Bryan todellakin, että tämä on syy (käärmeen matelemiseen):

Bryan: "Minä uskon siihen."

Darrow: "Onko teillä mitään käsitystä siitä miten käärmeet kulki sitä ennen?"

Bryan: "Ei herra."

Darrow: "Tiedättekö, kävelikö se hännällään tai ei?"

Se riittäköön vanhasta.

Mutta vaikka mainittu Tennesseen laki on kumottu, opettaja Scopen tuomio peruutettu ja koko maailma on saanut ihmetellä moista oikeuskuulustelua sivistysmaassa, niin se ei tietenkään tarkoita sitä, että "vääräoppisuus" saa nyt kukoistaa Setä Samulin vapaudessa. Kaukana siitä.

Pöydällämme on Fosterista R.I. viime maanantaina saapunut AP:n uutistieto, jonka mukaan Yhdysvaltain Parti-liikkeen (Boy Scouts of America) johtaja Robert Parkinson oli sanonut, että 16-vuotiaalta James Clarkilta on kielletty partioliikkeen korkein luokka-arvo siksi, kun "me emme voi vapaalla omallatunnolla myöntää Eagel Scout arvoa pojalle, joka on oman lausuntonsa mukaan ateisti."

Viitaten kaiketi opetukseen, jonka mukaan isien pahat teot rangaistaan kolmanteen ja neljänteen polveen — tai jotakin sinnepäin — Yhdysvaltain partioliikkeen johtaja mr. Parkinson oli sanonut, että ko. pojan isä, George Clark, on "oman tunnustuksensa mukaan ateisti, ja sanoo poikansa uskovan samoin. Selvästikin kumpaakaan heistä ei voida rekisteröidä Amerikan partiolaisiin.

Isä Clark kertoo poikansa anoneen viime kesänä Eagle Scoutin asemaa, mutta se oli evätty siksi kun hänellä ei ollut minkään papin suositusta.

Ilmeistä on, että "vapaan maan ilman johtajamaassa ei ole sittenkään oikein pitkälle kehitetty 45 vuotta sitten olleen "apinaoikeuskuulustelun" jälkeen.

Sivumennen sanoen, CP:n välittämän viime maanantaisen uutistiedon mukaan presidentti Richard Nixon on kieltänyt osallistumasta kristilliseen jouluohjelmaan Britannian kuningattaren kanssa kirkon ja valtion mahdollisen yhteentörmäyksen johdosta, kuten selitettiin.

Washingtonin kerrotaan torjuneen tarjouksen "kiittämällä" siksi kun se voi yhdistää presidentin kirkon ja valtion toisistaan erottamistaisteluun Yhdysvalloissa.

Se siitä. Kirkko ja valtio on erotettu toisistaan Yhdysvalloissa. Asia on siksi vakavaa laatua, että presidenttikin pitää velvollisuutenaan kunnioittaa sitä.

Mutta 16-vuotiaalta pojalta evätään herran vuonna 1970 Yhdysvaltain partiolaisten Eagle Scout arvo "uskomattomuuden" vuoksi, eli siksi kun hänen anomustaan ei ollut tukemassa jonkun papin suositus?

Jonkinlainen uusi versio apinaoikeuskuulustelusta!

— Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

VIHA ON AMERIKKALAISEN JALKAPALLON TÄRKEIN ASE

Kuvitelkaapa, että valmentaja käy joukkueensa parhaan hyökkääjäpelaajan kurkkuun kiini ja iskee tämän päätä seinään, koska tämä antoi huonon syötön. Kun on kyse amerikkalaisesta jalkapallosta, se on täysin mahdollista.

Green Bay Packers -joukkueen valmentajalle Vince Lombardille tällainen käyttäytyminen kuuluu tavanomaiseen valmennustyöhön.

"Amerikkalaisessa jalkapallossa pelaajien on osattava vihata", sanoo Lombardi. "Mikäli ette osaa vihata, se voi koitua kentällä kuolemaksenne. Kun kolhin pelaajia, pyrin yllyttämään heitä vihaan. Minuun he eivät voi kohdistaa vihaansa niin kauan kuin olen heidän pomonsa. Siksi he purkavat vihansa vastapuolen pelaajiin."

Lombardi ei suinkaan laskenut leikkiä kertoessaan psykologisista valmennusmenetelmistään. Amerikkalaista jalkapalloa hallitsevat voimakeinot. Tilastot kertovat, että jalkapallokauden aikana sairaalahoitoon joutuu yli 45,000 pelaajaa. Vuosittain amerikkalaisessa jalkapallossa saa surmansa 20—30 pelaajaa, suojuksista huolimatta.

Amerikkalainen jalkapallo ei siis liiemmin helli pelaajiaan. "Lellikkejä ovat ne, joilla on vielä omat hampaat", sanoo Green Bay Packersin tähtipelaaja Jerry Kramer, joka on saanut lisänimekseen "vetoketjunpää", koska hänen päässään on kuin vetoketju lukuisten leikkausten jälkeen. 10-vuotisen pelaajauransa aikana hän on kokenut kuusi kallovauriota ja useita selkänikamavaurioita.

Amerikkalaisen jalkapallon nyrkkisääntö on: ellet muuten saa palloa vastustajaltasi, niin lyö häntä.

ALI KUUKAUDEN NYRKKEILIJÄ

Manila. — Muhammed Ali, josta maailman nyrkkeilyneuvosto W-BC käyttää edelleen nimeä Cassius Clay, on nimitetty WBC:n marraskuun arvoluettelossa kuukauden nyrkkeilijäksi.

Muhammed Ali nousi jälleen ammattinyrkkeilyn tähtikaartiin vapauduttuaan pannasta, ja 26. lokakuuta hän teki paluun kehään voittamalla Jerry Quarryn. Tämä teko oli perustana WBC:n arvostukseen.

RICHARDS VIELÄ LIIAN VIHREÄ?

Englantilainen Henry Cooper, joka viikko sitten tiistaina valtasi kolmannen kerran ammattinyrkkeilyn raskaan sarjan Euroopan mestaruuden, ottelee seuraavan kerran Johannesburgissa Etelä-Afrikassa vuoden vaihteen tienoilla.

Vastustajasta ei vielä ole tietoa, mutta hänen oletetaan olevan "tuontitavaraa". Etelä-Afrikan mestaria Jimmy Richardsia pidetään yleisesti liian vihreänä kohtaamaan Cooperin tapaista kokenutta vastustajaa.

LEE EVANS SAA MENNÄ...

Maailman nopein neljännesmaileri, Mexicon kisojen kultamitalimies ja neekeriurheilijoiden protestiryhmän aktiivinen jäsen Lee Evans on katkera. Heinäkuussa hänet syrjäytettiin Yhdysvaltain Eurooppaan matkaavasta edustusjoukkueesta. Häntä syytettiin kurittomuudesta.

Evans lensi Pariisiin omalla kustannuksellaan. Yhdysvaltain amatööriurheiluliitto ei kuitenkaan myöntänyt hänelle kilpailulupaa.

"Emme muuta päätöstämme Evansin suhteen, vaikka se heikentäisikin joukkuettamme", sanottiin liiton taholta. "Emme pahoittele, jos joukkueestamme puuttuu sellainen urheilija, joka tilaisuuden tullen on valmis kääntämään meille selkänsä."

Tällä tavoin Yhdysvaltain amatööriurheiluliitto kosti Evansille hänen ja hänen tovereidensa mielenosoitukset Mexicon kisoissa. Evansia ei ainakaan tällä hetkellä tarvita, hänet voidaan siis sysätä syrjään.

KUTSU

Mr. ja mrs. Nestor Tuomi viettävät heidän 40-vuotishääpäiväänsä sunnuntaina, marraskuun 29 pnä 1970, ja kutsuvat ystäviään heidän kotiinsa, Jones Road, Fruitland, kello 3 ja 9 välillä iltapäivällä.

KAIKKI TERVETULLEITA!

Afrikka ei aio keskustella rotusortohallituksen kanssa

Yaounde, Lagos. — Eri Afrikan maista on tullut jyrkän torjuvia kannanottoja Norsunluurannikon presidentin Felix Houphuet-Boignyn ehdotuksen johdosta, jonka mukaan Afrikan valtioiden tulisi ryhtyä "keskusteluihin" Etelä-Afrikan rotusortohallituksen kanssa.

Kamerunin presidentti Ahmadou Ahidjo torjui ajatuksen vetoamalla vuoden 1969 Lusakan julistukseen, jonka mukaan Etelä-Afrikan, Rhodesian ja Portugalin hallitusten kanssa käytävien keskustelujen ehtona on siirtyminen mustan enemmistön demokraattiseen hallintoon. Ahidjo palautti mieliin että Afrikan yhtenäisyysjärjestö OAU vahvisti hiljattain päätöksen tukea kaikin tavoin maanosan vapautusliikkeitä.

Vaikutusvaltainen nigerialaislehti "New Nigerian" kirjoittaa, että Norsunluurannikon presidentin ehdotus yhteyksien solmimisesta Etelä-Afrikan rotusortojärjestelmän kanssa "asettaa päämääräkseen OAU:n hajoittamisen, ja se voi johtaa traagisiin seuraamuksiin". "On mahdotonta uskoa", lehti jatkaa, "että Vorster muuttaisi rotusortofilosofiaansa itsenäisen Afrikan maiden kanssa käymiensä neuvottelujen seurauksena".

Nigerian suurin lehti "Daily Times" kirjoittaa: "Presidentti Houphuet-Boigny ja hänen kannattajansa ovat ehdottomasti väärässä. Rotusorrosta ei voi päästä keskustelemalla, ja OAU:n tehtävänä on kaikin tavoin auttaa kansallisia vapautusliikkeitä, jotka taistelevat rotusorron ja siirtomaaherruuden hävittämiseksi Afrikan mantereelta."

SHAAHI SOLMI SUHTEET ETELÄ-AFRIKAN VALKOISIIN

Pretoria. — Siitä huolimatta, että Iranin hallitus edellisellä viikolla kiisti tiedot, joiden mukaan se solmisi diplomaattisuhteet Etelä-Afrikan valkoisen hallituksen kanssa, Pretoriassa ilmoitettiin viime torstaina virallisesti suhteiden solmimisesta. Etelä-Afrikan ulkoministeriön edustaja ilmoitti, että suhteet on solmittu pääkonsulitalolla ja että edustajat ovat jo matkustaneet asemapaikoilleen.

Uusi liittovaltio lisää arabimaiden taisteluvoimaa

Moskova. — Egyptin, Sudanin ja Libyan liittosopimusta pidetään Moskovassa erittäin merkittävänä. Se lisää näiden edistyksellisten arabimaiden voimaa ja on samalla vastaisku imperialistien pyrkimyksille hajottaa ja heikentää kansallista vapautusliikettä lähi-idässä, korosti Pravda keskiviikkona.

Tärkeä sopimus oli konkreettinen ilmaus arabien yhtenäisyystahdosta ja osoitti Israelille ja sen tukijoille, että arabien anti-imperialistinen taistelutahto ei ole heikentynyt. Kaikki arabien vilpittömät ystävät ja heidän oikean asiansa puolustajat arvostavat korkealle Kairon kokouksen tulokset, kirjoitti Aleksei Vasiljev Pravdassa.

Kolmen maan yhteistyö alkoi jo viime joulukuussa ja sitä vietiin nyt poliittisella alalla entistä pidemmälle. Kysymyksessä on 50 milj. asukasta käsittävä laaja yhtenäinen alue, jolla on suuret taloudelliset voimavarat. Lähentymisen reaalisena perustana ovat kussakin maassa toimeenpannut edistykselliset sosialistaloudelliset toimenpiteet, anti-imperialistinen ulkopolitiikka ja yhteistyön kehittäminen Neuvostoliiton ja muiden sosialistimaiden kanssa, totesi Pravda edelleen.

Työläisnainen eläkkeelle 55-vuotiaana Unkarissa

— Nainen pääsee Unkarissa eläkkeelle jo 55-vuotiaana ja maan lait suojaavat työtätekevää naista, kertoi rouva Alice Asztalos, joka vieraili Hermannin ja Vallilan naisten kerhoillassa äskettäin. Naista ei saa irtisanoa työpaikastaan raskauden takia, ei asettaa raskaisiin töihin, ei syrjiä yksinäistä äitiä ja synnytyslomalla saa olla kolme vuotta menettämättä työpaikkaansa. Näin saa tehdä jokainen äidiksi tullut nainen jos haluaa ja tänä aikana hänelle maksetaan kolmasosa palkasta.

Iltaa vietettiin Hermannin kerholla Naisten kansainvälisen demokraattisen liiton 25-vuotisjuhlien merkeissä kahvitarjoiluineen. SNDL:n Hermannin naisosaston puheenjohtaja Liisa Aho selosti alkajaisiksi demokraattisen naisliikkeen historiaa ja naisten oikeuden julistusta.

— Nykyisin Unkarissa 98 prosentia naisista synnyttää jo ajanmukaisissa sairaaloissa, mainitsi rouva Asztalos edelleen. Ennen toista maailmansotaa asiat olivat vallan toisin. Nyt on tuotantoelämässä työskentelevistä 40 prosenttia naisia. Samapalkkajärjestelmä ei kuitenkaan vielä ole kaikilta kohdiltaan täysin toteutettu. Viran- ja toimenhaltijoista, mm. ammattiyhdistysliikkeen palveluksessa, on 42 pros. naisia ja neuvostoissa, jotka suunnilleen vastaavat kunnalliselimiä, on 15 prosenttia.

Lastenseimiä ja päiväkoteja on runsaasti mm. teollisuuslaitoksissa, mutta ei vielä riittävästi. Kouluaikana lapsilla on tilaisuus viettää vapaa-aikaansa kouluissa. Kouluissa he saavat ruokansa. Tilanpuute ja asianmukaiset huoneistot eivät kuitenkaan ole kaikkialla riittäviä.

Teollisuuslaitoksissa on nykyaikaiset sosiaaliset tilat ja yhä kasvava joukko naistyöntekijöistäkin ruokailee työpaikallaan päivisin. Lääkärinhoito aina hammaslääkäriä myöten on maksutonta. Naisten asemaa tutkitaan edelleen ja valtio harkitsee naisten asemaa helpottavia toimenpiteitä.

RCMP pidätti 75 British Columbiassa

Vancouver. — RCMP:n konstaapelit pidättivät tiistaina British Columbian maakunnassa 75 henkilöä joiden epäillään kaupustelleen huumausaineita ja 38 muuta henkilöä varten sanotaan olevan pidätysmääräykset.

RCMP:n tekemien pidätysten sanotaan seuranneen kolme kuukautta kestänyttä "maanalaista poliisioperaatiota", joka suoritettiin Chilliwackin, Pohjois-Vancouverin, Victorian ja Surreyn alueilla.

Suurimman osan pidätetyistä sanotaan olevan 17—21 ikävuoden väliltä.

Maailman turuilta

MIKSEI KAHTA VAIMOA?

On väitelty siitä, pitäisikö Suomessa sallia yhden miehen pitää kahta vaimoa. Olen sitä mieltä, että mikään laki ei saisi tuomita ketään elämään yksin. Suomessahan on naisia enemmän kuin miehiä, joten miehelle pitäisi antaa oikeus kahteen vaimoon . . .

— "Huomioitsija".

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Vancouverin kuulumisia

Vancouver. — Kesä on täälläkin mennyt ja talvi on hyvässä alussa. Vettä sataa ja päivät lyhenevät. Eipä tarvitse kuitenkaan odottaa muuta kuin pari kuukautta; silloin alkavat jo päivät pidentyä.

Aikomus oli kuitenkin kertoa vähän haalitoiminnasta ja peräti kahden haalin kunnostamisesta. Ensiksi Sampola Websters Cornersissa. Siellä pidetyistä kolmansista talkoista muodostui kuitenkin piknikkitilaisuus mitä suosi aurinkoinen sää. Ja väkeä oli kuin kesän aikana konsanaan. Yksityisten autojakin oli kolmattakymmentä. Ja kaikki Siirin valmistamat lihapullat menivät, kuten sanotaan, "parempiin suihin" eli piknikkiväelle. Aterian jälkeen esitettiin ohjelmaakin. Saimme kuulla Sampolan haalin rakentajan historiikkia vuodelta 1915, jolloin oli haalin avajaiset. Hän on ollut kiihkeästi työväenliikkeen mukana 55 vuotta. Mrs. Katainen sanoi, ettei heitä ole enää muuta kuin 4 jäljellä. Muut ovat menneet sinne, mistä ei paluuta ole.

Nyt ajattelen, että meidän on jatkettava toimintaamme CSJ:n haalien ylläpitämiseksi ja kunnostamiseksi kun ne ovat jääneet meille valmiiksi rakennettuina.

Olemme saaneet Sampolan haalille uudet lämmityslaitteet. Muita suuria korjauksia on suunniteltu ensi kesäksi.

Clinton haalilla on nyt vuoden kiirein toimintakausi. Vuotuiset kalastajain tanssit onnistuivat loistavasti. Tulossa on naisten järjestämät markkinat ja ne myös ovat onnistuneet oikein hyvin joka vuonna.

Sitten tulee uudenvuoden tanssit kabarettien merkeissä. Kaikki tämä vaatii tietenkin paljon työtä ja huoltoa.

Olemme nyt kiinnittäneet erikoishuomiota siihen, että haalitoimintaan pitäisi saada nuorempaa väkeä.

Vanhempina meistä tuntuisi mukavalta olla siellä nuorten apuna. Sitä toivoo CSJ:n Vancouverin osaston jäsen.

Syysterveisin. — M.V.

DON HAALIN RIENTOJA

Toronto. — Lienee tässä paikallaan tiedoittaa vähän meidän Don haalimme riennoista. Voidaan sanoa, että haalillamme on ollut melko vilkasta toimintaa, on esitetty filmejä ja järjestetty kahviaisia. Huomattavin tilaisuus oli Hallowe'en sunnuntai-iltapäivänä järjestetty kahviaistilaisuus voileipäpöytineen, joilla komeili syksyn kukkaset. Näyttämö oli myös koristettu Hallowe'en mukaisesti. Saimme myös kuulla aidon hienoa konserttimusiikkia ja muita erilaisia ohjelmanumeroita. Kuoro lauloi kauniita lauluja ja A. Nummi esitti mielenkiintoisen selostuksen Suomi-matkaltaan. Lisäksi saimme pyörähdellä Ake Hunnakon harmonikan tahdissa. Tanssi nuorentaa vanhempaakin. Kiitos Ake.

* * *

Yrityksen nuoret ovat aloittaneet harjoituksensa haalilla. Harjoitukset alkavat joka sunnuntaiaamu kello 10. Siellä on kaiken kokoisia ja ikäisiä tyttöjä sekä poikia harjoituksissa mukana. Liittykää kaikki muutkin, joilla vaan on mahdollisuus, mukaan näihin voimisteluharjoituksiin. Toivottavasti taas ensi kesänä saamme Yritykseltä täysipainoista ohjelmaa Suurjuhliimme.

* * *

Nyt on ensimmäiseksi vuorossa suurtapahtumana meidän odottamamme Finlandia kuoron syyskonsertti, joka pidetään jouluk. 6 päivänä Suomen itsenäisyyspäivän merkeissä. Silloin varmaan saamme taas kuulla odotettua parempaa laulu- ja musiikkiohjelmaa erilaisissa muodoissa. Lauluista vastaa taas tarmokas johtajamme Ty Lemberg, niin ettei yleisön tarvitse olla pettynyt kuulemaansa. Näin etukäteen voin konsertin ohjelmistosta mainita erikoisuutena Ukrainalaisten Orkesterin, nimikin jo takaa, että heiltä saamme kuulla korkeatasoista musiikkia.

Kuorollamme on nyt useita lauluja, joita ei ole ennen laulettu. Viime vuonna Suomeen suoritetun viihdeohjelmamatkamme aikana lappeenrantalainen kapellimestari Toivo Pyörre lahjoitti kuoroillemme itse säveltämiään lauluja. Tämä oli arvokas lisäys kuorojemme ohjelmistoon. Näin ollen tähän Finlandia kuoron konserttiin kannattaa tulla sekä läheltä että kaukaa. Onhan Finlandia-kuoron kaikki konserttitilaisuudet olleet hyvin arvostettuja menneiden vuosikymmenien aikana, joten seuratkaa kuoromme toimintaa paikallisista ja myös lehti-ilmoituksista.

* * *

Ikinuorten kerho on toiminut omalla vaatimattomalla tavallaan alkaen ensin alussa melkein tyhjästä, ainoastaan muutamasta yksilöstä. Kohta kerhomme saa viettää ensimmäistä syntymäpäiväänsä. Tänä aikana on joukkomme kasvanut niin, että joskus on haalilla torstai-iltapäivänä kuusikymmentäkin henkilöä mukana, ikärajan vaihdellessa kymmenestä vuodesta yli 80 vuoteen. Siis tämä kerho on aivan nimensä arvoinen.

Kesäkuukausina kerhollemme antoi lisäviehätystä Suomi-vieraat (kerrankin heitä oli 13), toivotimme heidät sydämellisesti tervetulleeksi seuraamme ja kiinnitimme punaisen ruusun rintaan ystävyyden merkiksi. Kahvia juoden ja iloisen rupattelun aikana olimme jo muuttuneet kuin vanhoiksi ystäviksi. Vieraamme kiittivät vieraanvaraisuudestamme, sanoen, että täällä oli iloisen reipasta, miellyttävän kodikasta ja vapaata seuraa.

* * *

Toimen naisten joulumyyjäiset ovat Don haalilla marraskuun 29 päivänä, alkaen kello 3 ip. Siellä on saatavana monenlaista käytännöllistä tavaraa, joululahjoiksikin sopivaa. Kahvikultaa tarjotaan myös monenlaisten leivonnaisten ja jouluherkkujen kanssa. Rientäkääpä joukolla näihin myyjäisiin.

* * *

Sitten on haalillamme myös pikkulasten joulujuhla (jonka päivämäärästä ilmoitetaan myöhemmin). Silloin on taas lapsilla hauskaa kun pukki tulee suuren pussinsa kanssa. Joulupukilla on varmaan antimensa kilteille lapsille. Seuratkaa lähemmin tulevia ilmoituksia.

* * *

Älkäämme myöskään unhoittako Uuden Vuoden vastaanottotanssiaisia. Silloin taas pidetään se jokavuotinen "Kabaree". Sieltä ei varmaan kukaan halua jäädä pois. Siellä tulee olemaan iloa ja riemua aivan pikkutunneille saakka. Baari tarjoaa antimiaan, eikä nälissäänkään tarvitse olla, sillä herttaiset emännät pitävät huolen ruokapuolesta. Ake Hunnakko on lupautunut pitämään huolen musiikkipuolesta, että sekin puoli on hyvin järjestyksessä. Uuden Vuoden "kabareen" pöytäpaikkoja saa tilata etukäteen Don haalilta soittamalla numeroihin: 463-9918 ja 461-9381. Kehoitamme kaikkia tekemään tilauksensa ajoissa, ettei tulisi sitten ovella pettymystä jos kaikki liput onkin myyty loppuun uuden vuoden aattoiltaan mennessä.

— K.K:n

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — Postin jakelu on tullut yhäkin mutkallisemmaksi, kun kaikki kaupungin postin lajittelu siirtyi pääkonttoriin, joka on entisen Fort Williamin puolella. Kaikki ulkoa tuleva posti tänne 'P':n puolelle viipyy vähintäin puoli vuorokautta tai enemmänkin. Paikallinen posti lajitellaan tällä puolella, joten sen jaossa ei ole viivytystä.

Kun lähestyy joulupostin aika, niin me olemme täällä onnellisemmassa asemassa, sillä kaikki jouluposti tullaan käsittelemään täällä 'P':n postikonttorissa. Ehkä joulupostin saamme ajallaan?

* * *

Palokuntalaiset hyväksyivät tämän viikon maanantaina pidetyssä kokouksessaan neuvottelukomitean esityksen perusteella uuden työehtosopimuksen, jossa myönnetään 22 prosentin palkankorotus päivävuorolla ja 24 prosentin yövuorolla, jaoteltuna kolmen vuoden ajaksi.

* * *

Harvest-Bazaar -seurapeli alkaa torstaina, marrask. 26. pnä ja jatkuu 27 ja 28 päivinä. Seurapeliin osanottajain täytyy saapua etukäteen, sillä klo 8 illalla alkaa 20 peliä käsittävä ohjelma. Voittoja tulee jokaiselta suunnalta. Etukäteen myytyjen lippujen lahjavoitot odottavat 7 onnellista lauantaina, marrask. 28 p. Tervetuloa joukolla. — ATH.

Starfighter-alassyöksy

Bonn. — LänsiSaksan ilmavoimille kuulunut amerikkalaisvalmisteinen Starfighter-hävittäjä syöksyi viime torstaina maahan Helchterenissä Belgiassa, ilmoitti Länsi-Saksan puolustusministeriö. Koneen ohjaaja sai surmansa onnettomuudessa.

Länsi-Saksan ilmavoimat on tähän mennessä menettänyt 126 Starfighter-hävittäjää onnettomuuksissa. Niissä on kuollut 59 lentäjää.

EDUSTAMME KAIKKIA MATKAILUPALVELUJA
Soittakaa, kirjoittakaa eli käykää toimistossamme
RITARI TRAVEL SERVICE
Matkailutoimisto vuodesta 1936
7 Cedar St., Sudbury, Ontario Puhelin 675-5683

Olette Skandinaviassa astuttuanne SAS'in koneeseen.
(Miksi tyytyä toiseksi parhaaseen)

Nautitte matkastanne SASilla, jossa skandinaavisuus ympäröi teitä kaikissa muodoissa. Tilava istuimenne, Skandinaviassa muotoiltu Comforchair. Voileivät ja muut Skandinavian ja Euroopan herkut. Lämmin skandinaavinen vastaanotto. Mutta joulun aikaan olette kaikkein tervetullein.

Tulkaa aikaisin — on niin paljon mielenkiintoista. Valitkaa erikoisjoululahjanne siellä.

Viipykää kauan. Koko kuukauden Skandinavia on kuin elävä joulukortti. Tiernapojat. Porot. Rekiretket. Lumiset kuuset. Jos viivytte perillä 29—45 päivää meno/paluulippu maksaa vain $313*. Pyytäkää matkatoimistoltanne yksityiskohdat selittävä Joulu Skandinaviassa 1970 esittelylehtinen.

*Jet säästöluokan 29—45 päivän meno/paluu lippu Montrealista—Helsinki hengeltä. Voimassa marraskuun 1, 1970 maaliskuun 31, 1971 saakka. — Muina aikoina hinnat hieman korkeammat.

Just let yourself go on SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES
Lippumyymälät:
199 Bay St., Toronto, Ont. (416) 362-5221
800 Dorchester Blvd., Montreal, P.Q. Tel. (514) 861-8311;
211 Portage Ave., Winnipeg, Man., Tel. (204) 943-0673

Ayriss Florist LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
PUH. 485-2918
1695 Bayview Ave.
(Lähellä Eglintonia)
TORONTO, ONT.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta.
— Aukioloajat —
Maanant. — torstaihin .... 8—6
Perjantaisin .... 8—8
Lauantaisin .... 8—5

ÄLÄ VÄLITÄ — anna Heynon välittää!
Soita 481-0001
ROLF HEYNO
REALTOR
2279 Yonge St. Suite 9, Toronto 12
Täysivaltainen suomalainen kiinteistövälittäjä
Toronto Real Estate Boardin jäsen

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma St. Thunder Bay, Ont.

SUOMI-SEURA r.y. - SUOMI SOCIETY
MARIANKATU 8, HELSINKI 17
SUOMI — FINLAND
Side Suomeen - Liity jäseneksi

Asiamiehet Kanadassa:
MR. PAUL HIRVONEN, 150 Santamonica Blvd., Scarboro, Ont.
MRS. AINO JANKON, 1306 St. Clair Ave West, Apt. 1, Toronto 10, Ont.
MRS. MIRJAM KOSKINEN, 5390 Frances St., Burnaby 2, B. C.
MR. PAAVO LEHTONEN, Finnish Book Store, 168 S. Algoma St., Thunder Bay (P), Ont.
MR ESKO MAAKUMPU, 15 Henrietta St., Sault Ste. Marie, Ont.
MR. LEO RAASKA, SS 1, Site 18, Box 35, Sudbury, Ont.
MRS. MIRJAM SANDBERG, 1061 Mackay St., Apt. 1, Montreal 107, Que.
MRS. IRJA SORSA, 16 Maple St. No., Timmins, Ont.

Suomi-Seuran jäsenmaksu on yhdeltä hengeltä $2 vuodessa, seuraavilta samassa osoitteessa asuvilta saman perheen jäseniltä $1. Kuusi kertaa vuodessa ilmestyvä Suomen Silta lehti lähetetään kaikille kahden dollarin jäsenmaksun maksaneille.
Jäsenyydestä kiinnostuneet voivat tiedustella asiaa toimistostamme Helsingistä tai yllämainituilta asiamiehiltämme.

JÄSENHANKINTAKILPAILU:
Jokavuotinen jäsenhankintakilpailumme on jälleen käynnissä. Pääpalkintona arvotaan kaikkien osallistujien kesken vanhaan tapaan edestakainen lentomatka Atlantin yli. Kymmenen parasta palkitaan ja kilpailussa arvotaan myös kymmenen lohdutuspalkintoa.
Kilpailuun voi osallistua kuka tahansa keräämällä Suomi-Seuran jäsenmaksuja tai Suomen Sillan tilausmaksuja vuosille 1971 ja 1972. Jokaisesta viidestä maksusta saa kilpailun päätyttyä yhden arvan, joka osallistuu arvontaan 15. 3. 1971. Maksut voi lähettää joko suoraan Suomeen tai jollekin yllämainituista asiamiehistämme siten, että ne ovat perillä ennen helmikuun loppua 1971. Maksuja lähetettäessä on mainittava, että ne osallistuvat kilpailuun. Mainittakoon, että asiamiehemme eivät osallistu kilpailuun, vaan he toimivat ainoastaan jäsenmaksujen välittäjinä. MUKAAN VAIN KAIKKI KILPAILEMAAN ILMAISESTA LENTOMATKASTA!
SUOMI-SEURA r.y.
TAURI AALTIO
Toiminnanjohtaja

Kirjanpitoa, virallisten kaavakkeiden ja kirjeiden ym. engl. kielelle kääntämistä sekä kaikkea toimisto alaan kuuluvaa "kynätyötä".

AUVO PELTOLA
Puh. 674-6127
31 Ester Rd. Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

Aika varata
JOULULAHJANNE
Hyvä valikoima hienoja timantteja, sormuksia, kelloja, rintaneuloja, rannerenkaita ym. käytännöllisiä lahjaesineitä.
Kohtuullisin hinnoin
MIKE MIZIUK
JEWELLERS
123 Cedar St. Puh. 674-1354
vastap. Bell Telephonea Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
PUHELIN 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
SUDBURY

BLATCHFORD
ja
SUR-GAIN
REHUSEOKSIA
Taitavaa lihanleikkausta ja käärimistä
Erikoisuutena tilaukset jäädyttäjiä varten
SANTALA
GENERAL STORE
Wahnapitae Ontario
12. 19. 26. 3.

Kannattakaa liikkeitä jotka ilmoittavat Vapaudessa!

Nyt on saatavana
TASKUKALENTERI
1971
128 sivua — Hinta $1.00
(Sisältyen vero)
SISÄLTÖLUETTELO.
Kalenteriosasto, käsittäen nimipäivät, merkkipäivät ja muistiinpanosivut.
Mitä matkustaja saa viedä Suomeen ja tuoda sieltä.
Metristen mittojen vertailua.
Suomen edustus Canadassa.
Canada Pension Plan eläkettä saa myös työkyvyttömät.
65—70 vuotiaat eivät saa Canada Pension Plan eläkettä työssä ollessaan.
Canadan suurimmat kaupungit.
Kuu.
Miljoona nuorta valitsijaa.
Lämpömittarit.
Lämpömittarien vertailu.
Canadan vaihtelevat alinpalkkataksat.
Farmariharvennus jatkuu Canadassa.
Canadan juhlapäiviä.
Medicare.
Hankkikaa itsellenne "Taskukalenteri 1971", siinä on paljon käytännöllisiä ja hyödyllisiä tietoja jokaiselle.
Taskukalenterin tilauksista jotka käsittävät 5 kpl. tai enemmän myönnetään 15 pros. palkkio. Kirjakaupoille ja jälleenmyyjille erikoisalennus.
TASKUKALENTERI 1971 on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
P. O. BOX 69, SUDBURY, ONT.

MUISTILISTA

"Rummage Sale' Finnish-haalilla lauantaina, marrask. 21 pnä, klo 10 ap.—3 ip.

Laatikkopäivälliset Finnish-haalilla sunnuntaina, marrask. 22 pnä, alkaen klo 12 päivällä.

Uuden vuoden vastaanottotanssit Finnish-haalilla jouluk. 31 pnä, klo 9 ip.—1 ap. Sisäänpääsy $4.00 hengeltä. Soittaa Leo Niemen yhtye. Varatkaa lippunne ajoissa, rajoitettu määrä.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla tiistaisin klo 7.30 ill.

Finnish haalin suomalainen kirjasto on avoinna tiistaisin klo 7—8 ill.

"Rummage Saleen" tänä lauantaina

Kuluvan kuun 21 pnä, siis tänä lauantaina, on Finnish haalilla käytettyjen tavarain myynti. Tavaravalikoima onkin laaja, mutta sinne on parasta mennä tekemään kauppoja heti aamulla klo 10 (jolloin myynti aloitetaan), sillä hyvät ja halvat käytetyt tavarat käyvät kaupaksi paremmin kuin monikaan osaa kuvitella.

Tämän myynnin tavaravalikoima on niin suuri, että sen selostamiseen menisi liian paljon tilaa lehtemme palstoilla, mutta mainita voidaan, jotta haalin keskellä on melkein salin mittainen "henkariteline" täynnä vaatetavaraa ja sivuilla useita pöytiä kukkuroillaan hyvin käyttökelpoista tavaraa.

Siis muistetaan tämä "Rummage Sale", joka alkaa klo 10 aamulla ja päättyy klo 3 iltapäivällä.

Laatikoita monia, herkkuja hyviä

Ensi sunnuntain päivällisillä saadaan maistella taas parhaita laatikko-ruokia mitä emännät ovat valmistaneet ja niin avuliaasti lahjoittaneet. Siellä on liha-, peruna-, silli-, maksa-, lanttu-, keltajuuri-, makarooni- ym. laatikoita, puhumattakaan salaateista ja jälkiruoista. Saamme vain laulaa sitä lasten joululaulua että, "herkkua on siinä monenlaista, monenlaista; kuiske kuuluu miltä ruoka maistaa, ruoka maistaa?" Ja vastauksestakin olemme varmat että se on: "Hyvää, mainiota."

Tämän herkku-aterian hinta on ainoastaan $1.25 ja tarjotaan se Finnish-haalilla ensi sunnuntaina, tk. 22 pnä, alkaen klo 12 päivällä, CSJn Sudburyn osaston päivälliskomitean järjestämänä. Tulkaa nauttimaan herkuista ystävien parissa.

Laatikon tekijä.

Kuollut

Edward Tiihonen kuoli tiistaina, marraskuun 17 pnä Bel-Air hoitokodissa pitkäaikaisen sairauden murtamana. Hän oli kuollessaan 75 vuoden ikäinen.

Tiihonen oli syntynyt ja käynyt koulunsa Suomessa, mistä hän muutti Sudburyn alueelle 55 vuotta sitten. Hän toimi maanviljelijänä useita vuosia Secordkunnan alueella ja jäätyään eläkkeelle muutti Bel-Air huoltokotiin.

Lähinnä suremaan jäi yksi sisko Suomessa ja hyvät ystävät, mr. ja mrs. John Salomaa, R. R. 3, Sudburyssa.

Hautaus tapahtuu Lougheedin kappelista Park Lawn hautausmaahan tänä perjantaina kello 11 aamulla. Siunauksen suorittaa pastori Wm. A. Sumner.

UUTUUS!
VOLKSWAGEN
411
4-ovinen sedan
● ISOMPI SISÄLTÄ
● ISOMPI ULKOA
Luotettava Volkswagenin taloudellisuus
MJUT 1971 MALLIT NÄHTÄVÄNÄ
PAWSON'S
SUDBURY LIMITED
Canadan ensimmäinen — pohjoisen suurin Volkswagen välittäjä
633 Lorne St. S.
Puh. 674-0756

SUDBURYN UUTISIA

VALTUUSTO TUKEE MAAKUNTAHALLITUSTA

Huolimatta kovasta vastarinnasta Sudburyn kaupunginvaltuusto äänesti tiistai-iltaisessa kokouksessaan 9—6 vastaan maakuntahallituksen ehdottaman nastarenkaiden pannaan julistamisen puolesta. Hyväksyessään yleisten töiden komitean aikaisemman ehdotuksen, valtuusto antoi täten tukensa maakunnan konservatiiviselle hallitukselle.

Sudburyn kaupunki on tällä hetkellä ainoa suurempi Pohjois-Ontariossa sijaitseva yhdyskunta, joka on tukenut nastarenkaiden pannaan julistamista.

Sudbury-East-vaalipiiriä Ontarion lainlaatijakunnassa edustava NDP:n Elie Martel vastustaa nastarenkaiden pannaan julistamista varsinkin Pohjois-Ontariossa, missä on pitkä, kylmä ja luminen talvi sekä useasti liukkaat kelit.

LENTO-ONNETTOMUUS

Tiistaina iltapäivällä lähellä Hornepaynea tapahtunut Manitou Airwaysin lentokoneen järveen syöksyminen vaati sudburylaisen 28-vuotiaan Jim Flanneryn hengen. Mr. Flannery asui 197 Nepahwin-kadulla ja lähinnä jäi suremaan hänen vaimonsa sekä yhden kuukauden ikäinen lapsi.

Flannery oli työskennellyt lentäjänä Manitou Airways-yhtiöllä noin 6 kuukautta. Maakuntapoliisit tutkivat onnettomuuden syytä.

TYÖLLISYYS PAREMPI TÄÄLLÄ

Samanaikaisesti kun talvitöiden Canadan muilla paikkakunnilla saaminen näyttää hyvin heikolta, Sudbury on ilmeisesti ainoa kokoisensa kaupunki, missä työnsaantimahdollisuudet ovat valoisammat.

Kaivosteollisuuden sanotaan olevan kovassa vauhdissa ja saavan aikaan työpaikkoja sivualoillakin.

Työllisyyden ilmoitetaan Sudburyssa nyt olevan huomattavasti viime vuoden tasoa korkeammalla.

"Taloudellinen tilanne on ollut erittäin hyvä sen jälkeen kun lakot päättyivät viime vuonna ja uskon tilanteen pysyvän entisellään ainakin talven ajan", sanoi Canadan paikallisen miesvoimakeskuksen virkaatekevä johtaja Sid William tällä viikolla. "Jos kaivosteollisuus jatkaa nykyistä vauhtiaan, niin tilanne tulee pysymään hyvänä", lisäsi hän.

EI VIELÄKÄÄN PÄIVÄMÄÄRÄÄ

Pormestari Joe Fabbroa ja kahta kaupungin valtuusmiestä koskevan oikeuskuulustelun päivämäärää ei ole vieläkään määritelty, sanoi bracebridgelainen tuomari D. C. Thomas tällä viikolla.

Pormestaria ja kahta valtuusmiestä syytetään "eturistiriitaisuuksista" (conflict of interest) heidän äänestäessään kuluvan vuoden alkupuolella eräästä ns. Brady-kadun pikatien kysymyksestä.

Syytteet pormestaria ja valtuusmiehiä vastaan on nostanut Willow-kadulla asuva Peter Kamstra, joka vaatii pormestarin ja valtuusmiesten erottamista ja uusien vaalien järjestämistä.

VÄÄRENNETTYÄ RAHAA TAAS LIIKKEELLÄ

Sudburyn alueen pankeista on viimeisen kahden viikon aikana löydetty kahdeksan $10 väärennettyä seteliä, joissa kaikissa on sama numerosarja RE5911078.

Poliisit eivät ole vieläkään löytäneet väärennetyn rahan alkulähdettä. Väärennettyjen seteleiden tunnistamisen sanotaan olevan helppoa sarjanumeron ja huonosti onnistuneen kuningattaren kuvan johdosta.

YHTIÖLLE $16,000 LAHJOITUS

Sudburyssa sijaitsevalle Noront Steel-yhtiölle myönnettiin tällä viikolla liittohallituksen toimesta $16,000 lahjoitus alueellisen kehityslain puitteissa. Lahjoituksen sanotaan lisäävän "arvioiden" mukaan työpaikkoja 20 henkilölle Sudburyn alueella.

Lahjoituksesta ilmoitti liittohallituksen ministeri Jean Marchand.

POIKA SAI SURMANSA

Chelmsfordissa asunut 14-vuotias Michel Therrien kuoli myöhään tiistai-iltana Sudburyn St. Josephin sairaalassa aikaisemmin samana iltana auto-onnettomuudessa saamiinsa vammoihin.

Pojan sanotaan joutuneen pienen kuorma-auton ruhjomaksi maantie no. 634:llä, ajaessaan maantietä myöten polkupyörällä. Tapauksen johdosta ei ole nostettu syytettä.

"ONKOS TULLUT . . ."

Joulupukkiparaati on Sudburyn keskikaupungilla tänä lauantaina ja keskiviikkona sekä tänään sähkötyöläiset asentivat paikoilleen vuotuiset jouluvalot kaupungin keskustassa. Jouluvalolaitteet omistaa Sudburyn keskikaupungin kauppiaiden yhdistys.

Vaikka jouluun on vielä toista kuukautta aikaa, niin kova mainostus on nyt jo käynnissä ihmisten "vikittelemiseksi" tekemään jouluostoksia, mahdollisesti sellaisiakin ostoksia, jotka eivät olisi aivan tarpeellisiakaan.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksista

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on jälleen saatu lahjoituksia. Niilo Ristikangas, Sudburysta on lahjoittanut $2.00 ja Onerva Latvala, Long Lakelta $1.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää parhaat kiitoksensa lahjoituksista.

Kambodzan operaation opetus

(Jatkoa 2 sivulta)

eri suunnista. Partisaaniliike ulottuu yli koko maan. Kambodzhan vapautustaistelu on saamassa väestön käymän sissisodan piirteitä.

Sen tosiasian, että vastustajaa ei ole nujerrettu, myönsi myös presidentti Nixon sanoessaan, että patriootit "pystyvät rakentamaan muutamassa kuukaudessa uudelieen tukikohta-alueensa Kambodzhassa."

Mitä etenemissyvyyteen tulee, niin se ei tyydytä läheskään valloittajia. New York Times kirjoitti, että "patriootien valvonnassa on nyt Kambodzhassa suurempi alue kuin operaation alkaessa". Lehti jatkaa: "Lyhyesti sanoen amerikkalaiset joukot jättivät Kamboddzhan paljon huonompaan asemaan kuin se oli niiden sinne tullessa."

Kambodzhan operaatio ei auttanut USA:ta parantamaan myöskään Etelä-Vietnamissa olevien amerikkalaisjoukkojen asemia. Kolmen viime kuukauden aikana USA:n sotilasjohto Etelä-Vietnamissa ei ole suorittanut yhtään suuroperaatiota. Mutta etelävietnamilaiset patriootit ovat lisänneet taistelutoimintaansa ja antavat maahantunkeutujille iskun toisensa jälkeen.

Mitä taas saigonilaisiin Kambodzhaan jääneisiin joukkoihin tulee, niin ne jo nyt joutuvat puolustautumaan enemmän kuin hyökkäämään. Washington Post toteaa, että patriootit "aiheuttavat saigonilaisjoukoille melko suuria tappioita, mutta kärsivät itse samalla pienempiä menetyksiä."

Entinen puolustusministeri Clark Clifford kirjoitti Life-aikakauslehdessä, että Kambodzhaan tunkeuduttaessa ei otettu huomioon Vietnamin sodan opetuksia "Näiden vuosien katkera kokemus osoittaa selvästi, että tunkeutumisemme Kambodzhaan pitkittää joukkojemme poistamista Etelä-Vietnamista, koska se johtaa sodan laajentumiseen ja voimistumiseen . . . Se ei vähennä tappioittemme määrää, vaan lisää niitä. Nykyinen vietnamilaistamisohjelmamme on osoittautunut epäonnistuneeksi", sanoo Clifford.

USA ei ole päässyt Kambodzhassa taktisiin enempää kuin strategisiinkaan päämääriinsä. Sen Indokiinan-agrressio on tuomittu epäonnistumaan ja sen strategia osoittautuu kelvottomaksi.

Torontolaisen sukupuolitautiklinikan johtaja tri Ann Keyl sanoo, että sukupuolitautiepidemia on levinnyt kautta maailman. "Tämän päivän nuoret ajattelevat, että sukupuoliyhdyntä on OK. ennen naimisiin menoa," sanoo tri Keyl. "Mitä enemmän sukupuoliyhdyntää harjoitetaan sitä enemmän on sukupuolitaudeilla leviämisen mahdollisuuksia."

Työnantajat ovat puijanneet enemmän

Toronto. — Ontarion työministeriön raportista käy selville, että maakunnan työnantajat ovat kuluneen vuoden ensimmäisen 10 kuukauden aikana puijanneet työläisiä huomattavasti enemmän kuin viime vuoden vastaavana aikana.

Yksistään viime kuussa työministeriö "karhusi" työnantajilta 197,698 dollaria 5,185 työläisen puolesta. Näille työläisille ei oltu maksettu työnantajien toimesta asianmukaista palkkaa.

Vuoden 1970 ensimmäisen 10 kuukauden aikana työministeriö oli karhunnut työnantajilta yhteensä 1,914,416 dollaria 49,611 työläisen puolesta — melkein kaksinkertaisen summan viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna.

Maakunnan työministeriön palveluksessa työskentelevä Marvin Grossman sanoi suurimman osan valituksista tulevan palveluteollisuuden työläisiltä, siis henkilöiltä, jotka työskentelevät ravintoloissa, huoltoasemilla jne. Työnantajien sanotaan rikkovan mm. kesälomapalkkalakia ja alhaisimman palkkarajan määrittelevää lakia. Ontarion alhaisin lailla vahvistettu tuntipalkka on nyt $1.50 ja $1.75 rakennusteollisuudessa.

USA-EEC:

3-vaiheinen kauppasota edessä 1973 mennessä

Helsinki. — USA:n ja EEC:n kesken alkaa lähiaikoina 3-vaiheinen kauppasota, jossa USA:n kauppa-rajoituksia seuraa EEC:n kostotoimenpiteet ja joka saavuttaa huippunsa 1973 tiennoilla. Näin kirjoittaa Ranskan tasavaltalaisen puolueen taloudellinen kuukausijulkaisu äsken ilmestyneessä numerossaan. Lehdellä on läheiset yhteydet riippumattomien tasavaltalaisten puolueeseen, jonka johtajana on Ranskan nykyinen finanssiministeri Giscard d'Estaing. —

Lehden kirjoituksen mukaan USA ottaa lähiaikoina käyttöön tekstiilien tuonnin kiintiöinnin, mihin EEC vastaa rajoittamalla soijan tuontia USA:sta. Seuraavassa vaiheessa kongressin valtuuttamana USA:n hallitus rajoittaa mattojen ja kenkien tuontia EEC:n jäsenmaista. Tähän EEC vastaa rajoittamalla lentokoneiden ja elektroniikan tuotteiden tuontia USA:sta. Kolmannessa vaiheessa USA rajoittaa teräksen ja keramiikan tuotteiden tuontia Euroopasta ja myös EEC-maista. Tällöin EEC ryhtyy kostotoimiin Euroopassa toimivia amerikkalaisyhtiöiden sisaryrityksiä vastaan.

Vaikka lehden kirjoituksessa toivotaan, että kauppasodalta vältyttäisiin, pidetään sitä kuitenkin mahdollisena ja todennäköisenä lähimmän kolmen vuoden sisällä. Kauppasodan kohteiksi valittuja pidetään sangen oikein valittuina.

SÄVEL-KUORON
järjestämä
Käytettyjen tavarain myynti
(Rummage Sale)
FINNISH-HAALILLA, SUDBURYSSA
LAUANTAINA, MARRASKUUN 21 PNA
kello 10 ap. — kello 3 ip.
Paljon kaikenlaista käyttökelpoista tavaraa myytävänä.

Siisti keittokirja

Ryhtyessänne esim. leipomaan keittokirjan ohjeen mukaan, pankaa kirja muovipussin sisään — kirja pysyy auki oikeasta paikasta ja säilyy samalla siistinä.

KUOLLUT

Yrjö (George) Pellinen

kuoli Sudbury General-sairaalassa torstaiaamuna, marraskuun 19 pnä 1970, ollen 64 vuoden ikäinen.

Lähinnä suremaan jäi veljensä Oliver, R.R. 3, Sudbury; viisi siskoa, mrs. William (Lempi) Kangassalo, Wanupissa; mrs. Sulo (Kylli) Lindroos ja mrs. Vieno Leppänen, molemmat Wahnapitaessa, mrs. Toivo (Saima) Walback, Londonissa ja mrs. Ida Kuusisto, Pori, Suomi.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 252 Regent St. S. Hazelin kulm. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista lauantaina, kello 1 ip. Park Lawn hautausmaahan.

Ystävät voivat käydä perjantaina jälkeen kello 7.30 illalla.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Apunanne irtohiukset

Irtohiukset kuuluvat nykyään monen naisen vakiovarusteisiin. Ne ovat käytännöllisiä ja aikaa säästäviä, mutta omat niksinsä on niidenkin hoidossa.

Irtohiukset ovat melko kalliita, joten niiden ostoon on varattava aikaa ja tehtävä valinta harkiten. Hongongilaisia peruukkeja ei asiantuntijan mielestä pidä halveksia. Ne ovat monta kertaa parempia kuin eurooppalainen pehmeä hius. Kallein ei suinkaan aina ole parasta. Tekokuiduista valmistetut irtohiukset puolestaan ovat paljon kovempia kuin luonnonhiuksista tehdyt, joten aikaa myöten aito peruukki tulee halvemmaksi.

Peruukki ei saa olla liian pieni niin, että se kiristää reunoista. Tällöin se vaikeuttaa päänahan verenkiertoa ja omat hiukset joutuvat kärsimään. Jos peruukki on liian löysä, sitä voi kiristää reunassa olevasta kuminauhasta. Peruukki on aina aiheellista tarkastaa myös sisäpuolelta valoa vasten, ettei se ole liian harva.

Vielä nykyäänkin pelätään peruukin kuluttavan omia hiuksia. Asiantuntjia vakuuttaa kuitenkin, että se päinvastoin säästää omaa tukkaa. Varsinkin jos omat hiukset ovat ohuet tai huonossa kunnossa, peruukkia voidaan käyttää hoitokeinona. Peruukin alla omat hiukset voivat levätä kun niitä ei tarvitse tupeerata eikä lakata, mikä kuluttaa hiuksia. Peruukin avulla voidaan myös pidentää pesuvälejä.

Ennen peruukin päähän asettamista on parasta koota omat hiukset poninhännälle pään päälle. Näin ei tarvita monia neuloja, ja poninhäntä kohottaa samalla peruukkia. Kun peruukkia kohotetaan näin sisältä päin, sitä ei tarvitse tupeerata kovin paljon. Jos näyttää siltä, ettei peruukki oikein pysy päässä, se on hyvä kiinnittää otsalta ja korvien takaa muutamalla neulalla omiin hiuksiin. Jatkuvasti peruukkia ja etenkin irtolisäkettä käyttävän on syytä vaihdella neulojen paikkoja silloin tällöin, etteivät ne pääse syömään omia hiuksia.

Peruukin hoidossa on tärkeintä, ettei sen kanssa mennä nukkumaan. Säilytystä varten olisi hyvä hankkia hattulaatikko, jossa peruukki säilyy aina käyttövalmiina. Suurin ongelma lienee kuitenkin peseminen. Pesu on suoritettava aina heti kun hiukset alkavat klimppiintyä. Saatavissa on irtohiusten pesuaineita, mutta ne ovat kemikaaleja ja vievät hiuksista niissä olevan rasvan. Aikaa myöten tulee vesipesu halvemmaksi ja se on myös luonnonmukaisempaa. Tällainen pesu ei vie hiuksista niiden omaa rasvaa, ja silloin niille voidaan antaa erilaisia hoitoja samaan tapaan kuin omillekin hiuksille. Turvallisinta olisi kuitenkin antaa kampaajan huolehtia irtohiusten pesemisestä ja muustakin hoidosta. Hyvällä ja huolellisella hoidolla voivat irtohiukset kestää jopa viisi vuotta.

Aikaa myöten irtohiukset yleensä muuttuvat harittaviksi ja menettävät väriään. Öljyhoidolla niihin saadaan entistä kiiltoa ja väriäkin. Jos irtolisäkkeestä tai peruukista lähtee hiuksia, niitä voidaan lisätä. Kuminauhaperuukin reunalla on ikävä taipumus vanhemmiten venyä, silti sitä ei tarvitse hylätä, sillä asiantuntija voi ommella kuminauhan uudelleen. Muutoinkin kannattaa vanhoja irtohiuksia tarkastella kampaajan kanssa, sillä pahankin näköisistä irtohiuksista voidaan saada käyttökelpoiset.

Usein kuulee valitettavan, ettei uusi peruukki "istu". Oman aikansa se vaatiikin, ennen kuin uusi peruukki mukautuu päähän ja tulee "omaksi". Asiallisella leikkauksella peruukista saadaan kyllä hyvä, mutta siinä tarvitaan hiukan kärsivällisyyttä. Useimmiten uusi peruukki täytyy leikata 2—3 kertaa ennen kuin se on todella hyvä. Tässäkin on omat niksinsä. Päälaella olevia huiksia ei saa leikata liian lyhyiksi, sillä silloin nousevat hiukset kiharrettaessa liian ylös ja jättävät peruukin pohjan näkyviin.

Monet kauhistelevat peruukin hoitokustannuksia. Kuitenkin peruukin pesu ja kampaus maksaa melkeinpä pennilleen yhtä paljon kuin omankin tukan. Lisälaitteen pesu ja kampaus on tietysti halvempi. Ja sen kyllä oppii itsekin kiinnittämään. Pienet, muodikkaat hieuskiehkurat samoin kuin irtoraidatkin voi laittaa myös omista hiuksista. Tukkaa leikattaessa säästetään muutamia hiuskiehkuroita ja teipataan ne yhteen.

Jos omat hiukset ovat heikot ja kuitenkin haluaisi pitkän tukan, kannattaa omat hiukset leikata lyhyiksi ja hankkia suuri irtolisäke, sillä ohut tukka ei ole pitkänäkään näyttävä. Irtolisäkettä ostettaessa on hyvä muistaa, että kesällä sen tulisi olla astetta tummempi ja talvella astetta vaaleampi kuin omat hiukset, jotta lopputulos olisi luonnollinen.

Pieniä neuvoja

Yhteen tarttuneet juomalasit saa helposti erilleen siten, että ylempään lasiin kaadetaan kylmää vettä ja alempi laitetaan varovaisesti lämpimään veteen.

LIIKKEEN LOPETTAJAIS-
MYYNTI
Kaikki on myytävä loppuun paljaisiin seiniin saakka!
SÄÄSTÄTTE
50% SAAKKA

Vielä hyvä valikoima
•
Otollinen aika ostaa laatuturkki erinomaisella säästöhinnalla
•
Kiirehtikää valitsemaan

UNITED FUR CO.
(SUDBURY) LTD.
5 FROOD ROAD PUHELIN 673-3665
(19-24)